

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI

Kaina 35 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, KOVAS — MARCH 7, 1990

Nr. 46

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„Tassas“ skelbia lietuvių balsavimus

Laimi Sovietų opozicijos kandidatai

Maskva. Nepriklausomos sovietų už demokratiją pasisakančios grupės džiaugiasi, padariusios pažangą ta prasme, kad laimi daugiau vietų praėjusio sekmadienio rinkimuose. Kai kur buvo išrinkti buvę politiniai kaliniai. Kai vietiniuose rinkimuose laimi disidentai, tai yra labai svarbus žingsnis į demokratiją.

Sovietų Rinkimų komisija sako, kad tik 15% bus išrinkti iš pirmo karto rinkimu, o kiti turės po dviejų savaičių — kovo 18 d. dar kartą eiti į rinkimus. Idomu, kad Tarpregioninės grupės nariai lengvai laimėjo rinkimus. Šiai grupei priklauso ir Boris Jeltsinas, kuris 80% buvo išrinktas. Daugelyje vietų buvo 5 ar 6 kandidatai tai pačiai pozicijai, tad nestebėtina, kad ne vienas nesurinko reikalaujamų 50% balsų.

Laimėjo politiniai kaliniai

Rusijos, Gudijos ir Ukrainos respublikose savo kandidatūras išstatė ir komunistai disidentai, kaip dabar pradžioje jos ten vadinti. Į Rusijos parlamentą buvo išrinktas Sergejus Kovalevas, buvęs politinis kalinys ir žmogaus teisių gynėjas, dirbęs kartu su mirusiuoju A. Sacharovu. Kitas kandidatas, kuris laimėjo iš karto — Vladimiras Starkovas, populiarus savaitraščio „Argumenty i Fakty“ redaktorius, kurį Gorbaciovas norėjo pašalinti iš šių pareigų. Ukrainoje Michailo Gorjyn ir Viacheslav Čornovil, du disidentai, kurie didesnę savo gyvenimo dalį praleido kalinimuose kaip politiniai kaliniai, buvo išrinkti, nes juos rėmė Ukrainos tautinio sąjūdžio Ruch organizacija. Daugelis Ruch vadų buvo išrinkti vakariniuose Ukrainos dalyje, kai tuo tarpu Ukrainos Komunistų partijos vadovs Vladimiras A. Ivasko nebuvo išrinkti ir turės persirungti. Ivanas Drachas, rašytojas ir Ruch sąjūdžio pirmininkas, pasakė iš Kijevo „New York Times“ korespondentui, jog Ruch mano laimėti nuo 20 iki 40% vietų. „Tai jau žymus progresas Ukrainoje“, kalbėjo jis.

Ukrainoje Ruch sąjūdis negavo leidimo viešai veikti, todėl jų nariai įsirašė kitose organizacijose ir tik tokiu būdu laimėjo nemažą vietų. Todėl jų laimėjimas yra laikomas ukrainiečių tautinio susipratimo pradžia. Gudijoje populiarus Liaudies fronto vadas Zenonas Pozniakas ir keli kiti nariai buvo išrinkti, nors ten dar tebevyrauja „senojo raugo“ šalininkai. Gudijos

Nori prisijungti prie... Rusijos

Daugpilis. — Daugpilio vietinė liaudies deputatų taryba, kurios daugumą sudaro Latvijos Interfronto atstovai, priėmė nutarimą rinkimų į Latvijos Aukščiausiąją Tarybą dieną surengti rajono referendumą dėl prisijungimo prie Rusijos arba Gudijos. Latvijos Liaudies Fronto Duma išreiškė protestą dėl tokio sprendimo, nes klausimą apie referendumą surengimą gali spręsti tik Latvijos TSR Aukščiausioji taryba.

Komunistų partijos vadas Jefre-mas Sokolovas taip pat laimėjo rinkimus. Tačiau Gudijos kaimų srityse buvo renkami senieji komunistai.

Iš pokalbio su Gorbaciovu

Užsienio žurnalistų pranešimu, Lietuvos balsuotojai išrinko dar 26 delegatus į Lietuvos parlamentą praėjusio sekmadienio. Sąjūdis dabar iš 141 vietos turi 90 vietų. Tuo atdaromas kelias į politinės nepriklausomybės deklaravimą, rašo „New York Times“ kovo 6 d. laidoje ir laipsniškai išstojimui iš Sovietų Sąjungos.

„Tasso“ žinių agentūra pranešė, jog iš 141 Lietuvos parlamente buvo užpildytos jau 116 vietų ir to visai užtenka, kad galėtų įvykti sesija ir spėsti atsiskyrimo klausimą. Kai Sąjūdis turi laimėti jau 90 vietų, laukiama naujos vyriausybės, kuri pakeis komunistinę vyriausybę Lietuvoje.

„Chicago Tribune“ korespondentas Vincent Schodolski praneša, jog lietuviai sukvies pirmąją sesiją naujai išrinkto parlamento dar šį savaitgalį, kad susėtų padaryti svarbius nutarimus dar prieš tai, kai Sovietų prezidentui bus suteikta neribota galia daryti sprendimus, kurie gali būti Lietuvai katastrofiški. Prez. Gorbaciovas, kuris bus tikrai išrinktas į naują egzektyvinį prezidento postą ateinantį pirmadienį, pasakė lietuvių atstovams praėjusią savaitę, kad jis yra labai susirūpinęs jų pasitraukimu. Bet Kazimiera Prunskienė, Lietuvos ministerio pirmininko pavaduotoja, pasakė, jog iš to pasitarimo jie išėjo supratę, kad buvo padarytas žingsnis į nepriklausomybę. Interfax Maskvos žinios paskelbė, cituodamos Prunskienę, kad lietuviai yra nusprendę eiti į priekį, nežūrint Gorbaciovo išėjimo dėl ekonominių sąlygų. „Man buvo aišku, kad mes aiškiai suformulavome pasiūlymą pradėti pasitarimus Lietuvos valstybės atstatymui“, pasakė K. Prunskienė šiai agentūrai.

Suomijos reikalavimas

Helsinkis. — Suomijos Užsienio reikalų ministerija, kaip praneša Reuteris, ruošiasi išsijungusios Vokietijos pareikalauti, kad atsilygintų už karo metu padarytus nuostolius Laplando srityje. Suomiai išvyjo maždaug 200,000 vokiečių kareivių 1944 ir 45 metais ir tada vokiečiai padarė jiems daug žalos. Suomiai mano, kad ir kiti kraštai pareikalautų panašaus nuostolių atlyginimo. Pagal 1953 m. susitarimą Londone, dvi Vokietijos nėra įpareigosotos atsilyginti už tas skriaudas, tačiau, kai bus viena Vokietija, tai suomiai mano, kad tą klausimą išsprendė ir kitos valstybės. Suomiai nuo 1941 m. iki 1944 m. kovo jo su vokiečiais prieš Sovietų Sąjungą. Tik 1944 m. buvo padarytas susitarimas su Sovietais, kad suomiai išsivaduotų iš savo krašto, kas ir buvo padaryta.

Tūkstančiams rumunų stebint, Bucharesto Scinteia aikšteje buvo nuverstas septynių tonų ir 25 pedų aukštumo bronzinė Lenino statula, kuri išvežama iš Rumunijos sostinės.

Baku žudynės — tautų tragedija

Baku. (SIA) — Laimis Kleinauskas praneša, jog kovo 2 d. prie Azerbaidžano TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo ir Aukų parko, kuriame yra sausio 19-20 žuvusių kapinės, nuo pat ryto rinkosi žmonės paminėti aukų atminimą, kuris pagal musulmonų papročius tęsiasi 40 dienų. Susirinko apie 200 tūkstančių žmonių su tautinėmis Azerbaidžano vėliavomis, peristomis gedulingais kaspinais, su plakatais: „Armija, liejanti laudies kraują — ne laudies armija“, „Šalin okupantus“, „Ne-kaltos tautos budelius — į teis-mą“.

Gedulingame mitinge kalbėjo rusų stačiatikių šventikas, žydų ir katalikų Bažnyčios atstovai pažymėjo, kad sausio įvykiai — tai ne tik Azerbaidžaniečių tautos tragedija.

Kalbėjęs Užkaukazės musulmonų valdybos viršininkas šeichas Akašumitas Paše Zade pasakė:

„Baku žudynės — tai visų tautų tragedija. Nusikaltėliai turi atsakyti už nusikaltimus ir būti patraukti atsakomybėn prieš tautą ir liaudį. Negalima su milijonine tauta kalbėti iš jėgos pozicijų...“

Karinų dokumentų grąžinimas

Vilnius. — Kaip informavo karinių dokumentų grąžinimo akcijos organizatoriai — Lietuvos Tautinio jaunimo sąjungos „Jaunoji Lietuva“ atstovai, iki vasario 28 dienos respublikoje grąžinta apie 5,200 karinių bilietų bei prirašymo liudijimų. Tautinio jaunimo sąjungos teigimu, prirašymo liudijimai sudaro 30% visų grąžintų dokumentų. Taip pat informuojama, jog karinius dokumentus buvo galima grąžinti: Vilniuje — kovo 4 d. 3 val. Katedros aikštėje; Kaune — kovo 2 d. 5 val. Karo muziejaus sodelyje; Panevėžyje — kovo 3 d. 4 val. prie Sąjūdžio būstinės; Alytuje — kovo 1 d. 4 val. prie Sporto rūmų; Ukmergėje — kovo 3 d. 3 val. Kestučio aikštėje.

TRUMPAI IŠ VISUR

—Bulgarijoje daugiau kaip 150,000 žmonių demonstravo praėjusį savaitgalį Sofijoje ir reikalavo, kad Komunistų partija pasitrauktų iš valdžios.

— Sovietų Sąjungoje praėjusio sekmadienio trijų respublikų rinkimuose — Rusijoje, Gudijoje ir Ukrainoje balsavo maždaug 70% žmonių.

— Nikaragvos prez. Daniel Ortega, baigdamas savo prezidentavimą, pasakė šeštadienį sandinistų susirinkime, jog bendradarbiaus su naujai išrinktąja prezidentė Violeta Chamorro, tačiau gins kariuomenės statusą ir policijos dalinius, kad jie nebūtų išformuojami. Be to, Ortega sako, kad Contrą nenuginclavimas bus pati didžioji kliūtis ramiai perleisti valdžią naujai prezidentei.

— Hondure esantis Contrų karo vadas pasakė savo kareiviams, jog laisvės kovotojai bus pasirošę išsiskirstyti, jei prezidentė Chamorro garantuos jiems ramų sugrįžimą į tėvynę.

— Filipinų vyriausybės šešių aukštų viešbutį tos provincijos sostinėje ir reikalavo, kad Filipinų vyriausybė pasitrauktų ir užleistų prezidentūrą kariuomenei.

— Senato Užsienio reikalų komiteto pirm. sen. Claiborne Pell paragino prezidentą Bushą susilaikyti nuo Vokietijų susijungimo plano tol, kol Vokietija viešai nepažadės, kad dabartinės sienos su Lenkija yra nekeičiamos.

— Mongolijos Komunistų partija pradėjo debatus, kad ir ten būtų atsakyta partijos primato valdyti kraštą.

rinkimą data, tad jos vyks tik kovo 10 d.
Vasiliasukas patvirtino, kad vis dar numatoma sušaukti pirmą naujosios LTSR Aukščiausiosios Tarybos sesiją kovo 10-11 dienomis.

Vokietijų susijungimas — tik vokiečių reikalas

Kanclerio ir Gorbaciovo pasitarimai

Maskva. — Vak. Vokietijos kancleris Helmut Kohl, po trijų valandų pasitarimo su Gorbaciovu Kremluje, spaudos konferencijoje pasakė, jog jis ir prez. Gorbaciovas sutarė, kad „vokiečiai turi teisę patys nuspręsti, ar jie nori gyventi kartu vienoje valstybėje“. Bet Kohl pasakė ir tai, kad vokiečiai privalo rūpintis, kad būtų užtikrintas saugumas jų kaimynams Europoje ir kitur pasaulyje.

Sovietų vyriausybės pareigūnai kalbėjo, jog pasitarimuose buvo keliamas klausimas, kad Vokietijos susijungimas nepakeistų dabartinių pokarinių valstybių sienų. Tuo klausimu dar bus vedami pasitarimai.

„Generalinis sekretorius Gorbaciovas užtikrino man, kad Sovietų Sąjunga respektuos Vokietijos žmonių teisę nuspręsti savo likimą, kad būtų viena valstybė ir kad tai yra tik vokiečių reikalas nuspręsti laiką ir susijungimo metodą“, pasakojo Kohl vėlyvą naktį spaudos konferencijoje. Taigi, sovietai nesipriešins Vokietijų susijungimui ir pritarisį ir šį rudenį įvykstančioje 35 tautų Rytų-Vakarų konferencijoje.

Keičiasi ir sovietai

Tačiau spauda primena sovietų laikyseną, jog, kai lapkričio 9 d. buvo atidaryta Berlyno sieną, Gorbaciovas pasakė, kad Vokietijų susijungimo klausimo „nėra dienotvarkėje“. Po to sugrįžo Rytų Vokietijos komunistų režimas ir Sovietų vadai turėjo pakeisti savo nusi-statymą. Praėjusią savaitę pirmą kartą Gorbaciovas besilaukiančiam Rytų Vokietijos premjerui Hans Modrow pasakė, kad Vokietijų sujungimo idėja jam priimtina, tik naujoji Vokietija turėtų būti neutrali valstybė ir be kariuomenės. O praėjusią savaitę sutikta, kad tegu viską sprendžia patys vokiečiai.

Kritiška padėtis rytuose

Kancleris Kohl ir jo Užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher paaiškino, kad bus visa eilė pasitarimų tarp Rytų ir Vakarų Vokietijų ir tarp abiejų Vokietijų ir jų sąjungininkų iki pat rudens, kai įvyks minėtoji Europos saugumo kon-

ferencija, kurioje bus kalbama apie vokiečių vienybę. Kohl atsisakė spėlioti apie susijungimo datą, tačiau priminė, kad gali būti labai ir labai sunki ir kritiška situacija Rytų Vokietijoje ir gali įvykti daug netikėtų įvykių. Kiti vokiečių delegacijos pareigūnai kalbėjo, kad Rytų Vokietijos vyriausybė gali neišsilaikyti. Rinkimai ten bus kovo 18 d. Kancleris pranešė, jog abu užsienio reikalų ministrai ir pats Kohl su Gorbaciovu susitarė palaikyti nuolatinis ryšius tuo klausimu. Vak. Vokietija šiuo metu mano, kad Vokietija turi priklausyti NATO sąjungai ir tą planą palaiko JAV, Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės. Sovietai tebelaukia Rytų Vokietijoje maždaug 400,000 kareivių. Reikalaujama pažado, kad Vakarų kariniai daliniai nebus ten siunčiami.

Valstybės sekretorius James Baker III, būdamas Maskvoje, nesusitiko su vokiečių delegacija.

Demilitaruota Vokietija

Pranešama, kad penktadienį Gorbaciovas, Shevardnadze ir Bakeris diskutavo Vokietijos susijungimo klausimą. Shevardnadze pasakė, jog Rytų Vokietijos planas esąs pats priimtinausias, kad būtų prie susijungimo einama palaipsniui. Neutari ir demilitaruota Vokietija — pati geriausia išeitis, pasakė Shevardnadze. Jis priminė, kad dar 1950 m. Sovietų Sąjunga buvo pasiūliusi tokią Vokietiją, bet tada kancleris Konradas Adenaueris ir sąjungininkai nesutiko su šia idėja. Tačiau demilitaruota Vokietija sukurti šiuo metu būtų nepaprastai sunku, nes Vak. Vokietija turi 478,000 kareivių ir daugiau kaip 300,000 NATO pajėgų, o Rytų Vokietija turi savo kareivių 175,000 ir Sovietų kariuomenę iš 400,000 kareivių. Bet praėjusį mėnesį prez. Gorbaciovas sutiko su prez. Busho pasiūlymu sumažinti karines pajėgas iki 195,000 kareivių.

Ir vėl provokacija?

Kaunas. — Kauno Sąjūdžio įgaliotinių susirinkimas išplėtojo pareiškimą, kuriame sakoma: „Protestuojame prieš TSRS masines informacijos priemonių skleidžiamus gandus apie tariamus incidentus su Tarybinės armijos igulomis Lietuvoje. Smerkiamė imperinių jėgų pastangas sudaryti pretekstą, kaip ir 1940-aisiais metais, jėga nuslopinti Lietuvos išsivadavimo judėjimą ir nepriklausomos valstybės atstatymą taikiu būdu“.

KALENDORIUS

Kovo 7 d.: Šv. Tomas Akvinitis, Perpetua, Galmantė, Rimtautas, Vaidilutė.

Kovo 8 d.: Beata, Vaizgantas, Laima, Kovas, Naugaudas, Gaudvilė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:18, leidžiasi 5:47. Temperatūra dieną 40L, naktį 31 L.

Lietuvos knygnešio kunigo Mykolo Sederavičiaus kapas ir paminklas Sudarge.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ, KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regiene, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA

KVIESLYS

I 1990 M. LSS
VADOVYBĖS RINKIMUS

LSS Tarybos Pirmija, vadovaudamasi 1990 m. vasario 21 d. Tarybos patvirtintais LSS Vadovybės Rinkimų nuostatais, skelbia LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS VADOVYBĖS RINKIMUS. Jų tikslas yra išskirti LSS vadovybės pranešimus, išrinkti LSS vadovybę, susipažinti su rinkimų dalyvių pasisakymais bei priimti svarbius sprendimus naujai LSS vadovybei. Šiems reikalams atlikti yra kviečiamos Skautų Brolijos, Skautų Seserijos, Akademinių Skautų sąjungų ir Razonų vadovų sueigos.

LSS Tarybos Pirmija patvirtino Vadovybės Rinkimų Prezidiumą ir nustatė dienotvarkę.

1. LSS Vadovybės Rinkimų Prezidiumas:

s. fil. Leonas Maskalūnas – Prezidiumo pirmininkas, 6 Brook Lane, Palos Park, IL 60464

ps. fil. Dr. Vitalija Vasaitienė – Prezidiumo vice pirmininkė.

ps. fil. Svajonė Keršytė – Prezidiumo Sekretorė.

v.s. Jonas Paronis – Mandatų komisijos pirmininkas.

v.s. fil. Halina Plausinaitienė – Nutarimų komisijos pirm.

A. Registracijos mokesčių nerenkamas, LSS Vadovybės Rinkimų išlaidas sumokamos iš Tarybos išdo.

2. Vadovybės rinkimų darbo tvarkė:

a. Pirmijos KVIESLYS Vadovybės Rinkimams pradėti – kovo 1 d.

b. Prezidiumui sąrašus pateikia (pagal 12-A str.) Pirmija, Brolija, Seserija ir ASS Vadovų Razonų vadovų, turtininkai bei vietininkai ir ASS skyrių pirmininkai iki kovo 23 d.

c. Prezidiumas išsiunčia registracijos lapus pagal gautus sąrašus iki balandžio 13 d.

d. Dalyviai registruojasi, siūlo kandidatus ir pareiškia nuomones iki birželio 1 d.

e. Registruotų dalyvių ir pasiūlytų kandidatų sąrašai su pareikštomis nuomonėmis paskelbiami iki liepos 4 d.

f. Balsavimo lapai išsiunčiami dalyviams iki rugsėjo 1 d.

g. Dalyviai grąžina balsavimo lapus iki spalio 10 d.

h. Balsavimo duomenis Prezidiumas skelbia iki spalio 20 d.

i. Prezidiumas sušaukia korespondencinius posėdžius Tarybos pirmininkui, Garbės Teismo bei Kontrolės komisijoms pirmininkams išrinkti ir paskelbia duomenis iki gruodžio 1 d.

LSS Vadovybės Rinkimų dalyviais gali būti įžodį davę Sąjungos nariai:

a. ne jaunesni, kaip 18 metų amžiaus registravimosi metu ir išbuvę LSS nariais bent 2 metus;

b. susimokėję LSS Tarybos nustatytus nario mokesčius už visus trejus (3) šios kadencijos metus;

LSS Vadovybės Rinkimų dalyviai nario mokesčių (už 1988-89-90 m.) sumoka:

a. atskirų šakų pareigūnai ir nariai – per savo šakos vadovą ar per savo vienetus;

b. Sąjungos vadovybės nariai gali sumokėti ir per LSS Tarybos izdininką;

c. Negalėję sumokėti nario mokesčio nustatytu laiku, ji gali sumokėti Vadovybės Rinkimų Prezidiumui.

Nario mokesčio nemoka ar gali būti atleisti (pagal II – 9 str.)

Kandidatais į renkamuosius LSS vadovybės narius gali būti siūlomi:

a. Šių Vadovybės Rinkimų dalyviai (LSS nariai); b. – bent 21 metų amžiaus; c. – turį bent paskautininko, -ės laipsnį.

LSS Vadovybės Rinkimų ir dalyvio gyvenamojo rajono sueigoje dalyvauja visi asmenys, susimokėję Sąjungos nario mokesčių pagal (II-8 ir 9 str.):

a. Dalyvis, priklausantis vienai LSS šakai, dalyvauja ir balsuoja tos šakos sueigoje;

b. Dalyvis, aktyviai įsijungęs daugiau negu vienos šakos veikloje, turi teisę pilnai dalyvauti ir balsuoti pirmoje ir antroje šakoje už kandidatus ir Vyriausią skautininką ar Vyriausią skautininkę ir ASS Vadovų pirmininką, -ę bei atitinkamus pavaduotojus ir Garbės gynėjus. Antra karta negali balsuoti už kandidatus, renkamus bet kurioje šakoje ar bendruoju sąrašu ir Tarybą, Garbės teismą, Kontrolės komisiją ir Razonų vadus.

LIETUVA- Jeruzalė, į kurią sueina viso pasaulio lietuvių keliai.
LIETUVA- žodis, kurį kol kas tariame su širdgėla.
LIETUVA- žvaigždė, į kurią einame klupdami ir iki kraujo susižeisdami kojas. Visi mes tebeiname į VASARIO 16-ąją.
Su didelio ilgesio diena sesės ir broliai!

Lietuvos Skautų Sąjunga, "Skautų Aido" redakcija.

Lietuvoje kovo mėn. atgaiviname "Skautų Aido" mintys Vasario 16 minut.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGOS
RAŠINIŲ KONKURSAI

Lietuvių Skautų sąjunga, džiaugdamasi Lietuvos atgimimu, ypač vertindama Lietuvos skautų atsikūrimą, visada prisidėjusi prie lietuvių išlaikymo išeivijoje, skelbia 1990 metų Sąjungos nariams ir narėms rašinių konkursą nurodytomis sąlygomis:

1) Konkurse gali dalyvauti visų LSS šakų vienetuose priklausantys ar nepriklausantys Sąjungos nariai ir narės.

2) Konkursą temoms pagal amžių, suskirstytas į tris grupes. Laisvų temų pasirinkimas turi atlikti pasiūlytų temų mintį, idėją ir pobūdį.

3) Konkursą laikas – š.m. kovo 1 d. iki gegužės 1 d.

4) Rašiniai, pasirašyti slapvardžiais ir atskiru voku su tikrąja pavardę, vardu ir adresu, įdedami į voką ir siunčiami: LSS Rašinių konkurso komisijai, 40 Burrows Ave., Islington, Ont. M9B 4W7, Canada – ne vėliau kaip iki gegužės 10 d. (pašto antsp. data)

5) Konkursą temoms vilkiukams, paukštytėms, bebrukams, ūdrytėms: „Mano draugovės sueiga“, „Mano geriausias draugas“ arba laisva tema. Rašinyje turi būti trumpesnis kaip vienas rankraščio puslapis. Premijos: I vieta - 75 dol., II v. - 50 dol., III v. - 25 dol.

6) Konkursą temoms skautams

1990 m. LSS Vadovybės Rinkimų Nuostatai, Tarybos patvirtinti 1990 m. vasario 21 d., yra vienintelės taisyklės Prezidiumui ir visiems dalyviams. LSS vadovai įpareigojami apie Vadovybės Rinkimus pranešti savo vieneto vadovams ir kitiems LSS nariams.

Kviečiame visus brolius ir seses aktyviai dalyvauti 1991-93 m. kadencijos LSS Vadovybės Rinkimuose, nustačiusiu laiku registruotis, kandidatuoti ir balsuoti. Sąžiningai atlikime skautiškus įsipareigojimus Lietuvių Skautų sąjungai.

Budėkime! LSS Tarybos Pirmija

Fonde deponuotos sumos palūkanas.

9) Rašinių vertinimą atliks Toronto skautininkai-kės. Komisijos bus sudaromos pagal atsiųstų rašinių skaičių, atsižvelgiant į LSS šakos dalyvavimą konkurse.

10) Bendros pastabos: Geras būdas, ypač mažiesiems, rašinius rašyti suiegu metu. Pasitarimai su vadovais, renkami medžiaga, reikalingos žinios, bendradarbiaujant su vadovais-ėmis, tėvais ar šiaip vyresniaisiais gali daug padėti ir pasitarnauti lavinimui. Naudinga būtų suiegu metu aptarti konkursą ir siūlomą temą. Atsiliepiant į šį konkursą priklausys nuo vadovų ir vadovių aktyvumo, padaršimo, paraginimo, o svarbiausia – tikėjimo to konkurso naudai. Vienetai, kurių nariai grės konkurse dalyvauti, taigpi bus atitinkama tvarka įvertinti.

Sėkmės rašyti ir budėti! LSS Tarybos Pirmija

Filisterių skautų sąjungos (FSS) Chicago skyriaus valdyba. Iš k. vicepirmininkas Algirdas Stepaitis, renginių vadovė Jolanda Kereliene, pirm. kun. Juozas Vaisnys, SJ, izdininke Vida Milavickienė ir sekretorė Rita Likanderytė.

Nuotr. J. Tamulaičio

APIE KAZIUKO
MUGĘ KALBANT

Sėkmingos Kaziuko mugės

Praėjusį sekmadienį, kovo 4 d., įvyko Kaziuko mugė Chicagoje, Detroito, Los Angeles ir Hartforde.

Chicagoje mugę aplankė keli tūkstančiai vietos ir apylinkių lietuvių. Buvo svečių ir iš kitur. Aprašymas – ateinančios savaitės „Skautybės kelyje“.

Saulėtoje Californijoje, kur Kaziuko mugė vyksta didesne dalimi lauke, mugė taip pat buvo sėkminga. Nors dregna migla grasino prapliupti šiam krašte paprastai labai laukiamu lietuvių, lankytojų netrūko. Nuotaika visų buvo gera ir skautų entuziazmas nesudrėko. Laukiame aprašymo.

Detroito visuomenė, visada laukianti Kaziuko mugės, ir šiemet neapvykę skautų ir skautėlių savo gausiu atsilankymu.

Apie Kaziuko mugę Hartforde žinių dar neturime. Tikima, kad ir ten brolių ir sesių pastangos surengti šį tradicinį metinį renginį buvo sėkmingos.

Kaziuko mugė ruošiasi:

Skautai ir skautės New Yorke, Clevelande, Worcesterje ir Washingtone dar tebesiruošia Kaziuko mugėi. Visiems jiems linkime sėkmės.

VEIKLŲ ASS
FILISTERIAI

Naujoji F.S.S. (Filisterių Skautų sąjunga) Chicago skyriaus valdyba, nors dar neilgai pareigose, jau spėjo sušaukti sueigą su Nijole Sadūnaite ir dalyvavo Kaziuko mugėje. Kitas užsimojimas suruošti F.S.S. (ir jų svečių bei šeimų) vakarienę šeštadienį, kovo 17 d., 7:00 val. vakaro. Lietuvių Tautiniuose namuose. Bus vakariene, paskaita ir pabendraavimas. Dalyvavimas vakarieneje 12.50 dol. asmeniui. Apie dalyvavimą vakarieneje prašoma nedelsiant pranešti fil. Jolandai Kerelienei, tel. 708-257-2558 (iki kovo 12 dienos). Visi A.S.S. nariai yra kviečiami dalyvauti. Laukiame ir ASD sesių bei korp! Vytis brolių.

New Yorke mugė įvyks šį sekmadienį, kovo 11 d. Kultūros Židinio didž. salėje.

Clevelando skautija savo mugę ruošia sekmadienį, kovo 18 d., Dievo Motinos parapijos salėje.

Washington, D.C., lietuvių turės malonią progą dalyvauti Kaziuko mugėje balandžio 8 d.

Worcesterio skautai ir skautės laukia gausaus visuomenės atsilankymo jų mugėje sekmadienį, balandžio 8 d. Mugė vyks Maironio Parko patalpose.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas maitinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Charakteris – tiek vyrai, tiek moterai – visada yra tikriausia dorybės apsauga, tvirtiausia religijos parama ir geriausias atpildas už nuostolius, kuriuos laikas yra padaręs. Išorinis grožis veikia blyksta, bet proto ir charakterio gerumai kasmet vis auga.

S. Smiles

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)

Priklauso Holy Cross ir Christ Igoninems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (1-312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsipleisusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (1-312) 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. (1-312) 737-1166;
Rezid. (708) 385-4811

DR. TUMASONO kabineto perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 778-5833

DR. FRANCIS MAŽEIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (1-312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700

RINGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundas Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Heights, Ill. Kety. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

Dr. Tumasono kabineto perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (1-312) 434-1818; Rez. (708) 852-0888
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ – PLAUCIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: (1-312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Kab. tel. (1-312) 586-3166;
Namų (708) 361-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

Sąni skautų skiltis Vilniuje

Nuotr. M. Vasiliauskiene

REIKIA APMĀSTYTI

Kalbėti apie paskutinę dieną ar metų dieną yra taip paprasta, kad nieks net nesijaudina. Kalbėti apie žmogaus paskutinę dieną niekas nenori – nors visi žino, kad tokia diena ateina, anot Sv. Rašto, kaip vagis, nieko nesiklaususi ir niekam iš anksto nepranešusi. Galvojantis žmogus negali bijoti savo, juo labiau savo artimųjų, paskutinės dienos. Jis iš anksto žino, kad be jokio pranešimo ji ateis. Reikia tik dar visiškai pajėgume susitvarkyti taip, kad nereiktų likusiems rūpintis, pykti, turėti neramumų ir neišskumų, net nežinoti artimųjų, kurie turėtų globoti senus, ligistus ar negalinius gyventi.

Kai kalbi su gydytojais ar advokatais, tai taip paprasta, kad atrodo tik kasdienybė, tik paprastas popierius, ant kurio surašyti duomenys, ką reikia sutvarkyti ir kaip reikia padaryti pagal mirusiojo valią visus reikalus. Bet kai kalbi su vyresniojo amžiaus žmogumi, tai paskutinę dieną yra taip toli, kad jos sutvarkymo pasiūlymas yra lyg užgavimas, lyg pasmerkimas ar pajaukimas. Iš tikrųjų tai yra tik gero linkėjimas jam ir jo likusiai šeimai, juolab tiems, kurie šeimos nepaliekia ar giminių, net artimų draugų nežino.

Reikia laiku mąstyti ir apmąstyti, kad paskutinę dieną ateina kiekvienam, taigi ateis man ir mano artimui, kurį mylime. Padaryti testamentą visokiems netikėtumams yra taip būtina, kaip būtina kasdien valgyti, kasdien gerti ar kasdien miegoti. Tų dalykų žmogui reikia, kol jis gali dirbti, bet reikia jį ir tada, kai jis jau nebegali dirbti, kai jis turi gyventi iš pensijos, pašalpos, sveatimųjų prižiūrimas ar net apleistas. Artimieji turi žinoti, kur yra giminės, jei jų yra, kur yra visi dalykai, kuriuos kiekvienas gali turėti arba turi. Ne laikas tik mirties dieną galvoti svetimiesiems ar šeimos nariams.

Daug kartų buvo rašoma ir kalbama ne tik seniems, bet ir vidurinio amžiaus žmonėms, kad reikalinga daryti testamentą ir paskirstyti likusį turtą, jei jo turima, jei tikimasi įsigyti, jei numatoma, kad tas turtas bus naudingas kam nors net po mirties. Šeimos likusieji turi žinoti apie testamentą. Jis gali būti padėtas saugioje vietoje. Jis turi būti sudarytas specialistu, kurio neįsinaudoja testatoriaus po jo mirties. Bet jis turi būti padarytas dar tuo laiku, kai žmogus yra geroje sveikatoje ir nesiruošia paskutinei šio gyvenimo dienai.

Šioje srityje baimė ir apsilaidumas yra tik nepagrįsti reikalai, nusikaltimas žmogiškumui. Kiekvienas žmogus, kuris dar nešiojasi savo protą, turi sąmoningai žinoti, kad jis norės ar nenorės turėti palikti visus turtus. Jei jų neturės – tai rūpestį artimiesiems. Juk niekas nenori, kad dėl jo kentėtų tie, kurie juo labiausiai rūpinasi – vaikai, vaikų šeimos, artimi giminės, draugai.

Toks apsilaidumas ir tokia baimė yra nusikaltimas prieš žmogišką galvą, prieš

nenaudojimą žmogiškų galių, kurios reikišias protu ir valia. Dažnai čia protui duodama medžiagos galvoti, kad jau reikia tai padaryti, bet neduoda valiai darbo ir laiku nepadaroma, ką gyvasis, protingasis, galvojantis žmogus turi padaryti.

Nebijoti testamentą padaryti yra žmogaus kilnumo pažymys. Kiekvienas žmogus turi būti kilnus šiame gyvenime, ypač ateinančio gyvenimo atžvilgiu. Jei kuris ir būtų netikintis ar mažai tikintis, tai testamentą padaryti ir savo valią parodyti, kaip ji turi būti vykdoma po jo mirties, turi parodyti savo artimiesiems, likusiems gyventi po jo išsiskyrimo. Be savos valios pareiškimo laukimas paskutinės dienos yra nusikaltimas likusiems gyviesiems. Jiems uždedamas tas vargas ir tie rūpesčiai, kurių jis galėjo ir turėjo išvengti dar būdamas gyvas ir protingas.

Nereiktų apie tai kalbėti, jeigu nebūtų mūsų artimųjų turtas nepasinaudojęs tėvynės ir išeivijos priešais – okupantai ir jų tarnai. Geriausi patriotai, visuomenės veikėjai, kitiems skelbė geriausius žodžius ir šūkius, savo dalį atidavė per žmogišką apsilaidimą priešui, tik retais atvejais nieko nenusikaltusiai valdžiai.

Apie testamentą sudarymą lietuviams rašoma laikraščiuose, kaip juos galima paprastai sudaryti. Advokatai ragina pasinaudoti teisiniu patarimu, kad testamentai būtų lengvai vykdomi per teismą ir net be teismo. Bet daugelis dėl neprotingos baimės, dėl apsilaidumo, dėl nerangumo ir atėjimo, kol jau negali galvoti, užmiršta pamąstyti, kad jo paskutinę dieną tikrai ateis. Ji ateina netikėtai, tas turtas, kad ir nedidelis, galėjęs būti naudingas lietuviškoms įstaigoms, nueina vėjais.

Nieko nenori gąsdinti nei žurnalistai, nei advokatai, nei gydytojai. Jie tik nori žmonėms padėti, kad jų sunkiai uždirbtas turtas nebūtų panaudojamas prieš juos pačius ar jų artimuosius. Būtų galima paminėti daugelį pavyzdžių iš lietuvių gyvenimo, bet mirusius tegul teisia Dievas ne tik už jų nuodėmes, bet ir už jų apsilaidimą.

Norėtume kiekvieną lietuvių matyti galvojantį ne tik apie save, bet ir apie savo šeimos narius, apie savo artimuosius, apie lietuviškas institucijas, apie fondus ir laikraščius. Juk jie padeda lietuviškam gyvenimui svetimosiame žemės išlaikyti. Tos institucijos sukurtos ne tam, kad jos tik būtų ir jose veiktų kai kurie lietuviai. Jos turi palaikyti vargšus lietuvius, jos turi tarnauti lietuvių bei lietuvių tautai ir šio metu padėti tėvynės laisvėjimui ir savai tautinei apsaugai.

Prisiminti paskutinę dieną – mirties dieną yra mąstymo žmogaus žymė. Tai žmogaus protingumas, nes tik žmogus gali protauti apie savo pabaigą ir apie naują gyvenimą po mirties. Sudaryti testamentą, nurodyti jame giminės ir paskirtymą, kad kitiems nereiktų rūpintis, tai žmogiškumo ir protingumo žymė.

P. S.

GARSIAI SKAITANTI MAŠINA

Išrastas kompiuteris, kuris akliems gali garsiai skaityti į ją padedamus raštus. Tas kompiuteris sveria 33 svarus. Jį išrado Raymond Kurzweil.

MOKYTOJŲ KONFERENCIJA

Chicagoje Hyatt Regency viešbutyje prie O'Hare aerodromo kovo 8-10 d. švietimo darbuotojų, mokytojų konferencijoje numatyta turėti 1,100 dalyvių iš visos Illinois valstijos.

Prof. Paulius Galaunė minėjimo kalbą Čiurlionio Dailės muziejaus direktorius Malvydas Sakalauskas, už jo kultūros viceministeris Kuprevičius, Kazimiera Galaunienė, Algis Augūnas, Dalia Augūnienė, Ann Drinan, Algis Kaupas, Danuta Holownia, Romualdas Holownia.

IR AŠ, LIETUVA, TAVO TIKRAS SŪNUS...

ZITA ŽEMAITYTĖ

Yra asmenybių, kurios ir išėjusios į Anapus, lieka gyvos savo darbais tautos atmintyje. Toks yra ir Paulius Galaunė – žymusis Lietuvos muziejininkas, vienas pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos menotyrininkų, dailininkas ir pedagogas. Nepavargdamas visą savo gyvenimą jis dirbo gimtajam kraštui, jam aukodamas savo talentą, savo energiją, savo negastancią meilę. Ta meilė kaip keldorė žvaigždė nužėmė jo gyvenimo kelią dideliais darbais. Jis dėjo pagrindus Lietuvos meno istorijos tyrinėjimams, profesionaliajai muziejininkystei, buvo pradininkas daugelio kultūros darbo sričių.

Kas gi leido jį jo širdį trokšti karštą tėvynės meilę ir troškimą jai aukoti visą savo gyvenimą? Tai lietuviško kaimo papročiai ir tradicijos, tai naktigonių dainos ir mišparų giesmės, girdėtos vaikystėje, tai Aukštaitijos svajama gamta, pievos ir miškai, vaiko kojomis praminti takeliai, motinos raikomos duonos kvapas, tėvo ranka išmargintus skrynios – viskas ugdė prierašumą to, kas sava, ką rado atėjęs į pasaulį. Vėliau tas prierašumas virto sąmoningą meilę, ryžtą dirbti suvargšios, ilgus amžius pavergtos Lietuvos labui.

Gimė Paulius Galaunė Pageležių kaime, Ukmergės apskr. 1890 m. sausio 25 d. pašto kalvio Konstantino Galaunės lenkiškai kalbančioje šeimoje. Buvo kadaise garsios, turinčios herbą – baltą raidę T raudoname fone, – bajorų giminės aini. XVI-XVII a. jo protėviams karaliai Steponas Batoras ir Zigmantas Vaza yra teikę privilegijas, skyrę Didžiojoje Lietuvos kunai, galkštystėje vėliavininkais ir teisėjais. Tai iš jų bus paveldėjęs, veržimasis į šviesą, troškimą dirbti žmonių labui, ieškojimą gyvenimo prasmės, aukštesnių idealų siekimą. Dar paauglio metais apsisprendė lietuvis esąs.

Baigusį Pageležių pradžios mokyklą, mažąjį Paulių tėvai nuvežė mokyti į Vilnių, o pradžios pirmąją pasauliniam karui, vyriausioji sesuo Stefanija išsižvežė į Peterburgą, kur baigė vidurinę mokyklą, studijavo Psichoneurologijos institutą, bet jo nebaigė, nes traukė meno pasaulis. Peterburge pirmą kartą pamatė Čiurlionio paveikslus, klausėsi jo skambinančio lietuvių vakare savo preliudus, kuriuose, kaip jis rašo, girdėjo ir verksmą, ir

varpų skambėjimą, „nuvargusių tėvynės gilią miegą ir pastangas iš jo pabusti“. Jau buvo skaitęs romantiškos kailės Lietuvai nušviestus Kraševskio raštus, jo pasaulėjantį veikė ir lietuvių, studijuojantys Peterburge, su kuriais susidraugavo, kaip Petras Rimša, Juozas Zikaras, Balys Sruoga. Matydamas, kaip jie siekia mokslo, norėdami būti naudingi tėvynei, savo jaunatviškame dienoraštyje Paulius rašo: „... ir aš turiu dirbti, dirbti, dar daugiau – siekti idealo kad turėčiau teisę pasakyti: ir aš, Lietuva, Tavo tikras sūnus.“ Iš tiesų, savo darbais įrodė, toks esąs.

Globojamas vyriausiojo brolio kunigo Jono, Paulius mokėsi Dailei skatinti draugijos mokykloje, lankė privačias dailės studijas, su savo grafikos darbais dalyvavo pirmosiose lietuvių dailės parodose. (1911 m. V dailės parodoje jam teko dalyvauti kartu su Čiurlioniu). Vėliau, jau grįžęs į Lietuvą, sukūrė keliolika ekslibrisų Tumui Vaidantui, Mykolui Biržiškai, Adelei Galaunienei ir kitiems, o XVI amžiuje Lietuvoje gyvavusi knygines grafikos žanra, surinko gausią ekslibrisų kolekciją,

kuri dabar saugojama M.K. Čiurlionio dailės muziejuje. Apie 1920 m. yra sukūręs Čechovo, Maironio, Putino, Vienuolio raštams viršelius.

1919 m. grįžęs iš Peterburgo į Vilnių, o jį okupavus lenkams, apsigyvenęs Kaune kartu su savo žmona daininke Adele Galauniene, įsijungia į kultūrinį darbą. (Po daugelio metų susigrauzęs sakydavo: „Per mažai mes skyreme demesio vaikams. Abudu su žmona buvome pasinėję į visuomeninę veiklą“).

Galaunė dirbo ten, kur trūko darbininkų, kur jautėsi galintis būti naudingas bėsimuriantčiai Lietuvos valstybei. Pradžioje Kauno miesto muziejuje, dėstė piešimą „Saulės“ gimnazijoje. Pakviestas V. Krėvės, Tumo, V. Mykoliaičio-Putino, 1925 m. pradėjo skaityti meno istorijos kursą Kauno universitete. Vieną ir tuo pačiu metu Galaunės demesio centre visas ratas problemų. Dirbdamas Valstybinėje archeologijos komisijoje, jis rūpinasi kultūros paminklų apsauga, kartu būdamas vienu iš meno kūrėjų draugijos organizatorių ir Plastikų sekcijos sekretorium, jis organizuoja pirmąsias ekspedicijas liaudies menui rinkti. 1923-24 m.

pasitobulines Paryžiuje, kur jį globoja Oskaras Miliašius, grįžęs į Lietuvą, iškuria Čiurlionio galeriją, restauruoja Čiurlionio kūrinius, įrengia galerijoje, vėliau Vytauto Didžiojo kultūros muziejuje europinio lygio ekspozicijas, komplektuoja liaudies meno ir profesionaliosios dailės kolekcijas, kurios ir dabar sudaro muziejaus aukso fondą. Trečiajame ketvirtajame dešimtmetyje mažai kas pasaulyje žinojo Lietuvą. P. Galaunė kartu su A. Varnu, J. Savickiu rengdamas parodas Italijoje, Skandinavijoje, Prancūzijoje, atvėrė Lietuvai langą į Vakarų Europą.

Dar Peterburge pradėjęs raišinėti Čiurlionio parodų recenzijas, grįžęs į Lietuvą nemeta plunksnos – rašo straipsnius ne tik kultūros klausimais, bet ir iškelia užmirštus dailininkų vardus. Jo studija „XVI-XIX a. ekslibrisas Lietuvoje“ (1926), susidomi ir užsienio bibliofilai. Stambus Pauliaus Galaunės darbas „Lietuvių liaudies menas“ ir šiandien nepalengktas.

Destydamas Kauno, vėliau Vilniaus universitete, Vilniaus dailės institute, Galaunė parengė kelias menotyrininkų, etnografų, muziejininkų kartas. Pokario metais išmestas iš visų darbų, kadangi jo pasau-

ležiūroje nebuvo vietos marksistinėms dogmoms, pergyvenęs ne vieną skaudžią dramą (1947 m. mirė sūnus Dievainis, 1962 m. žmona Adele, ilgai neturėjo žinių iš karo nublokstos į Vakarus dukros Dalios) jis nepalūžta, bet imasi darbų ir nuveikia labai daug. 1956-1968 m. išėjo iš spaudos Galaunės parengti šeši kapitaliniai lietuvių liaudies meno albumai. 1967 m. knyga „Muziejininko novelės“. Jis dar parašė apie 100 straipsnių (iš viso jo bibliografijoje apie 400 darbų).

Paulius Galaunė buvo nepaprasto darbštumo, ne kontempliacijos, bet veiklos žmogus. Visada jautė didžią atsakomybę už tai, ką dirbo. Iš čia ir savarankiškos asmenybės, atsakančios už savo pareigas, žmogiškasis orumas, kurio jis neįsivaizdavo niekam įžeisti, ir pats nesilankstė prieš autoritetus. Galaunės charakteris nebuvo vienalytis, buvo jis labai sudėtinga asmenybė – švelnus mylintis tėvas, reiklus sau ir kitiems darbe, aštriomis ironijos strelelėmis gebantis sužeisti oponentą, draugų būryje – talentingas linksmų istorijų pasakojantis.

Išėjo Paulius Galaunė iš gyvenimo nuveikęs didžius darbus savo numylėtai tėvynei. Širdis sulaukęs to, ko taip visa širdimi troško – pirmųjų tautos žingsnių į laisvę. Visada tikėjo, kad Lietuva vėl bus laisva ir nepriklausoma. 1988 m., spalio 9 dieną, keliant Muziejaus bokštą trispalvę, kartoję „tai didelė šventė... didelė šventė...“ o spalio 18 d. ramiai ir oriai užmerkė akis, atiduodamas Dievui sielą. Su katalikiškais apeigomis palaidotas įlisis Petrasūnų kapinėse šalia sūnaus ir pirmosios žmonos.

Jo palikimą – biblioteką, raizinių rinkinius, rankraščius saugoją ir tvarko jo ištikima drauge paskutiniuosius 20 metų, antroji žmona Kazimiera. Gražiai įamžintas Pauliaus Galaunės atminimas. Viena Kauno gatvė pavadinta jo vardu. Kultūros ministerija įsteigė Pauliaus Galaunės vardo premiją geriausiems metų liaudies dailės kūriniui, išleistas jubiliejinis medalis (dail. P. Gintalas) ir plakatas (aut. D. Kairaitis). Prie namo Vydūno al. 2a prikaltas bareljefinė memorialinė lenta.

Pauliaus Galaunės šimtųjų gimimo metinių jubiliejų pažymėjo visa Lietuva – buvo parengtos kelios laidos per televiziją ir radiją, Kauno M.K. Čiurlionio (Nukelta į 4 psl.)

ŽALIASIS VELNIAS

JONAS RŪTENIS

Romanas

45

Kova truko neilgai – vos keletą minučių. Visi buvo pakloti vietoje. Pradžioje bandė atsisąudyti, bet juos kryžminė ugnis pribagė. Viskam apimus pasinūčiau apie dešimtį vyrų pirmyn, patys dar likom užpakalyje netikėtumams. Jiems buvo įsakytą pasiėmus šautuvus ir amuniciją tuoj pat grįžti atgal. Pasiėjęs, kad dar daug liko šautuvų, granatų ir amunicijos pasinūčiau kitus. Tie vėl atėjo su grobiu: ju tarpe šeši automatai, keletas parabelių ir trys lengvi kulkosvaidžiai. Dar keli vyrai vėliau parsinešė dvi dėžes šovinių. Viską patikrinus, turimus ginklus pakeitus į geresnius – likusį turtą, kurio jokių būdų negalėjom dabar pasiimti su savim paslėpėm iškaston duobes juos suvyniojus į palapines. Parsinešėm dar ir keletą palapinių ir gabalais jas išdalinam vyrams. Po to išžygiavom į miško gilumą...

Pasikalbėjęs su Žolele, jam pritariu, kad kai kam reikia grįžti atgal vėl ištirti padėtį, o ypač pasirūpinti Alksniniu.

Tan žygin pasisūlė Žolelė. Jį prieš išleisdamas kalbėjau:

– Žolele, bet, kaip pats žinai... čia ne įsakymas... tavo pasiūlymas. Jis labai geras, bet ir labai pavojingas.

– Suprantu, vade. Taip ir palikim. Aš keliauju!.. Žolelė apginklavom dviem parabeliais ir keliom granatom. Atsisveikinom. Mes pagreitine žingsnių siekėm Oželių kaimo. Jį pasiekti mums reikėjo prieš

sutemstant. Buvom pabaigę visas maisto atsargas. Striubų stovykloje jokio maisto neradom. Tiesa, jums idomu, kaip mes maitinomės? Labai paprastas atsakymas. Mus visur rėmė Lietuvos ūkininkas. Nėjom prašyti pas bėdžius, nes ir jims duonos kėsnis buvo reikalingas. Stambesni ūkininkai nieko mums negalėjo. Už tai, kartais palikdavom vieną kitą rublį, o dažniausiai viskas už acū. Girdėjau kitose vietovėse, partizanams pavykdavo susistabdyti maisto transportus, kartais net reikėjo ir reviziciją. Alkanas nekariaus. Deja – po kelias dienas pabūdavom ir alkani. Toks jau buvo miško brolių likimas. Jis savanoriškai pasirinktas, pagristas ryžtu ir meile savo kraštui, bet dažnai tie idealai, vargo ir nuostolių veikiami imdavo tirpti. Kiekvienas žinojom, kad kito kelio ir išeities – šį pasirinkus nėra...

Tas vėl pridurodavo ryžto ir drąsos. Susigyravus su likimu viskas buvo gėra ir pakliama.

Oželių kaimą pasiekėm laiku. Keli vyrai išskubėjo maisto. Po kelių valandų skaniai užkandžiavom. Šiandien buvo pats geriausias davinys: lašinių bryzas, juoda duona ir vanduo. Labai retai kurdavom ugnį. Šiltas valgis buvo retenybė, bet pasitaikydavo, kad grupėmis vykdavom į kaimą ir ten pavalgydavom.

Ir oželiškai tokia paslauga siūlė. Jos atsisakėm saugumo sumetimais.

Pasitiprinę dalis vyrų, palapinių palom užsidenge, sumigo.

Kita dalis išėjo sargybas. Aš išbūdėjau visą naktį. Tik rytui išaušus valandėlę nusnūdau. Pabudau vidudienį. Vyrai ėmė prašyti, kad leisčiau vėl į kaimą, girdi, jie atnešią karšto pieno ir mums kepamą pyragą.

Diena buvo surūgusi ir vėjuota. Jutau pats, kad tai būtų retas skanestas. Leidau.

Išėjo keturi vyrai. Su pienu grįžo tik du.

– Kur kiti?

– Juos palikom kaimo pradžioje apsaugai. Kai grįžom jų neberadom.

– Kas atsitiko?

– Aš nežinau! – nustebęs atsakė Šarūnas.

– Ką jie sakė jums nueinant?

– Sakė, kad seks ir mūsų lauks...

– Keista?

Subruzdrom visi.

– Vyrai! Vėliau pienas... kažkas nepaprasto?..

I miško pakraštį, tuoj pat pasinūčiau žvalgus.

Palikęs Žiaugrą savo vietoje su penkiais vyrais išėjau ir aš.

Nieko. Visur ramu. Jokio įtartino ženklų. Taip visą laiką būdėdami sulaukėm nakties. Susigražinam žvalgus ir nakčiai sustiprinom sargybas. Naktis buvo žiauri. Lijo šaltas lietus. Tamsu – nors akį durk... Prisi-glaudė prie medžių kamienų ištūnojom iki ryto.

Pradėjo austi. Buvom visi išvargę ir sušlapę.

Vyrai grįžo. Pas merginas buvo užklydę...

– Kodėl taip padarė? Ar žinot, ką jūs padarėte?

Tylėjo.

– Aš klausiu ar žinot?

– Taip!

– Tai kodėl?

Vėl tylą.

– Jūs pasišalinot iš posto, kuriuose buvote paskirti! Tai išdavimas! Visi mes visą naktį nemiegojom.

Nežinojau, ką su jais daryti. Normaliu laiku kitas reikalas, bet dabar... Viena man buvo aišku, kad jie nepareiginti ir nepatikimi. Nusprendžiau ignoruoti jų pasielgimą ir pavadžiau Žiaugros priežiūrą. Po pusvalandžio, matyt Žiaugros pamokytai atėjo abu pas mane ir tare:

– Nusikaltom, vade, bet tu mums atleisk. Taip

daugiau nebus! Niekados!

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

LIETUVOS MENININKŲ KONCERTAS

Vis dažniau didelių pasisekimų rengiami menininkų iš Lietuvos koncertai. Paskutinis toks koncertas įvyko vasario 11 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos trečio aukšto salėje. Jo programą atliko Sigutė Trimakaitė (sopranas), Irena Brazauskienė (sopranas), Aldona Vilčinskaitė-Kisieliene (sopranas) ir Audronė Kisieliūtė, pianistė-akompaniatorė. Į koncertą prisirinko daug Bostono ir apylinkės lietuvių, kurie labai šiltai priėmė ir palydėjo menininkes iš Lietuvos. Jos atliko vokiečių, prancūzų kompozitorių dainas, italų operų arijas ir duetas, o taip pat lietuvių liaudies dainas ir mūsų kompozitorių kūrinius. Kai kitar nusišundžia dėl Lietuvos menininkų lankymosi ir jų koncertų, tai Bostono tokie menininkai labai laukiami, jų koncertai gausiai lankomi, nejauciama konkurencijos vietos menininkams.

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties pagrindinis minėjimas Bostone įvyko vasario 18 d. Pirmąją jo dalį sudarė specialus „Laisvės Varpo“ laidos dalis, kurioje kalbėjo Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Washingtono ir prie Švento Sosto, buvęs Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas Alfonsas Petrutis ir LB Kultūros Tarybos pirmininkė Dalia Kučienienė. Visos kalbos trumpos, glaustos, gerai išbalansuotos, papildančios viena kitą. Šia minėjimo dalį paruošė „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis. Antroji minėjimo dalis vyko Sv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, kur sv. Mišias už Lietuvą atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Albertas Kontautas, organizacijos dalyvaujant su vėliavomis, giedant solistei iš Lietuvos.

Trečioji minėjimo dalis atlikta So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos patalpose, kur tuo pačiu metu atskirai vyko jaunimo mi-

nėjimas ir bendras minėjimas. Į jo pabaigą išjungė ir jaunimas, atlikęs savo atskirą minėjimą, kurį suruošė Bostono aukštesnioji lituanistinė mokykla, skautai ir tautinių šokių šokėjų sambūris. Bendrą minėjimą pradėjo ir užsklendė Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus pirmininkas Gintaras Čepas, jį pravedė Birutė Banaitienė. Prezidento proklamaciją ir Valstybės sekretoriaus sveikinimą perskaitė Ščiukaitė. Sveikinimo kalbas pasakė mero atstovas Jack Kowalski, miesto tarybos pirmininkas Christopher Yanella, miesto tarybos narys Jack Kelly, estų atstovas Jak Juhansoo ir latvių atstovas Vilnis Verzinš. Pagrindinių kalbėtojų buvo aviacijos pulkininkas leitenantas Donatas Šatas iš Washingtono. Jis ypač pabrėžė Lietuvos okupacijos nepripažinimo reikšmę ir reikalą budėti, kad tas nepripažinimas nebūtų atšauktas. Meninę programą atliko sol. Daiva Mongirdaitė, Bostono aukštesniosios lituanistinės mokyklos mokiniai, skautai ir tautinių šokių šokėjų sambūris. Visi jie išjungė į bendrą minėjimą po atskiro minėjimo jaunimui. Tuo pabrėžta įvairių kartų jungtis, besirūpinant Lietuvos reikalais.

Po jaunimo atliktos programos, Lietuvių Fondo atstovas Petras Viščinis paryškino reikalą auklėti jaunimą lietuviškoje dvasioje, kvietė remti lituanistinę mokyklą ir įteikė jos vadybei 1,000 dolerių čekį. Aukų Lietuvos reikalams per minėjimą surinkta 2,513 dol. Aukotojų valia toji suma paskirstyta: Lietuvių Bendruomenei ir jos vykdomam vajui „Dovana Lietuvai“ 1,271 dol., Altui – 904 dol., Vliukui – 338 dol. Minėjimą ruošė Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyrius, talkinamas kitų organizacijų.

MINĖJIMAS CAPE COD

Vasario 16-sios minėjimas Cape Cod vasario 18 d. suruošė LB Cape Cod apylinkė. Minėjimas buvo dviejų dalių, kurių pirmoji vyko Our Lady of Victory bažnyčioje Centerville. Šv.

Po Vasario 16-tos minėjimo Cape Cod LB apylinkės valdybos nariai ir programos atlikėjai. Iš k. l. eil. — Bronius Markelūnas, Regina Petrutienė, solistas Benediktas Povilavičius, Genovaitė Treinienė, II eil. — Donatas Šatas, dr. Jurgis Gimbutas, James Kraskouskas, dr. Richard Shakalis, komp. Jeronimas Kačinskas ir Edvardas Shakalis.

Mišias už Lietuvą, atnašavo ir angliškai pamokslą pasakė klebonas kun. John Perry. Mišių auką prie altoriaus nešė tautiniai drabužiais pasipuošusios Genovaitė Treinienė ir Regina Petrutienė. Bažnyčioje buvo daug vietos amerikiečių, kurie turėjo progos susipažinti su Lietuvos reikalais.

Antrai minėjimo daliai persikelta į parapijos salę, kur vyko iškilminga sueiga. Joje pagrindinių kalbėtojų buvo Donatas Šatas. Pateikta gubernatoriaus Mike Dukakis proklamacija, perskaitytas Valstybės sekretoriaus James Baker sveikinimas, priimtos rezoliucijos. Meninę programą atliko sol. Benediktas Povilavičius, akompanuojamas komp. Jeronimo Kačinsko. Programos atlikime reikšėsi kelių kartų vietos lietuviai: dantų gydytojas Ričardas Shakalis, verslininkas James Kraskouskas ir Edvardas Shakalis. Programą pravedė Genovaitė Treinienė. Aukų minėjime surinkta beveik 3,000 dolerių. Iš jų 1,474 teko LB-nės vykdomam vajui „Dovana Lietuvai“, 1,160 dol. LB-nės krašto valdybai, 200 dolerių Altui ir 125 dol. Tautos fondui. Dar pažymėtina, kad Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio ir kitų organizacijų vėliausių leidinių parodėlę minėjime surengė inž. dr. Jurgis Gimbutas.

LAISVĖS VARPAS

Vienintelė lietuvių greito viešo susizinojimo priemonė Bostono ir apylinkės lietuviams yra Laisvės Varpo lietuvių radijo programa, perduodama lietuvių ir anglų kalba kiekvieną sekmadienį 9-10 val. ryto iš radijo stoties WCAV-FM 98. Jos vedėjų yra Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402, telefonas: (508)586-7209. Programos metu skubiais reikalais skambinti ir radijo stotį telefonu: (508)587-9898. Žinias galima perduoti Faxu, skambinant telefonu: (508)586-7209. Tuo tarpu telefonas ir Fax yra toje patalpoje telefono linijoje, tad dėl žinių perdavimo Faxu reikia pirma paskambinti telefonu, prašant, kad būtų įjungtas Fax.

PAULIUS GALAUNĖ

(Atkelta iš 3 psl.) muziejuje atidaryta paroda, plačiai nušviečianti jo gyvenimą ir darbus, sausio 25-26 d. muziejuje įvyko mokslinė konferencija, kurios metu buvo perskaityta 13 pranešimų. Minėjimas prasidėjo šv. Mišiomis šv. Antano bažnyčioje, kapo apnakymu, memorialinės lentos prie namo Vydūno al. 2a atidengimu.

Sausio 27 d. gražiai paminėtas žymusis pageležiatis gimtajame kaime. Buvusios Galaunių trobos vietoje iškilus laudies meistro sukurtas stogastulpis su Rūpintojėlo skulptūra. Į Pageležių pradžios mokyklą nuosirdžiam pokalbiui susirinko apylinkės jaunimas ir vyresni žmonės, laudies dainų ansamblis iš Ukmergės, rajono Sąjūdžio, spaudos atstovai, mokytojai.

Sausio 30 d. P. Galaunei skirta paroda buvo atidaryta ir Vilniaus Mažvydo bibliotekoje (paroda parengė Laima Lukošienė). Tos pat dienos vakare minėjimą-atminimą vakarą surengė Lietuvos Dailininkų sąjunga. Ta proga buvo eksponuoti šimtųjų P. Galaunės metinių proga sukurti jam skirti ekslibrisai.

Visuose minėjimuose dalyvavo atvykę Pauliaus Galaunės artimieji: iš Amerikos — dukrė Dalia Kaupienė-Augūnienė su

Lietuvos visuomenė tikisi, kad artimiausiu laiku bus grąžintas kultūros reikalams 1941 m. nacionalizotas Galaunės namas Kaune Vydūno al. 2a. Kai tai įvyks, ten bus patalpinta jo biblioteka, turinti daugiau kaip 10 tūkstančių knygų, raizinių rinkinių, bus įrengti Pauliaus ir Adelės Galaunių memorialiniai kambariai.

KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI LIETUVOJ IR RYTŲ EUROPOJ

Kovo 3-4 dienomis Budapešte, Vengrijoje, šaukiamas Vidurio ir Rytų Europos Krikščionių Demokratų sąjungos suvažiavimas aptarti susidariusią naują padėtį šioje geografinėje srityje. Ši sąjunga yra viena iš trijų, kurios sudaro Krikščionių Demokratų internacionalą, ir jai priklauso Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija ir Vengrija. Lietuvių KD sąjunga gavo kvietimą atsiųsti atstovus į šį suvažiavimą. Pagal šį kvietimą laukiama keturių atstovų iš okupuotos Lietuvos ir vieno iš laisvojo pasaulio. Kaune sausio 27-28 dienomis vyko krikščionių demokratų partijos atkuriamasis suvažiavimas, kuris pradėtas šventomis Mišiomis Kauno katedroje. Mišias koncelebravo kard. Vincentas Sladkevičius kartu su kitais vyskupais. Savo pamoksle kardinolas pavadino šį sambūrį ateities partija. Jau prieš šį atkuriamąjį suvažiavimą partiją priklauso apie 1500 narių, susibūrusių į 35 skyrius. Partija turi didelį pritarimą Lietuvoje ir kardinolas jai paskirtas ateities partijos vardas nėra vien tik linkėjimas, bet ateities pramatymas. Tą patvirtina ir Lietuvos demokratų partijos prezidento nario V. Makovecko žodžiai: „Lietuvos inteligentija links labiau į LDP (Lietuvos demokratų partiją) ir LKDP (Lietuvos krikščionių demokratų p.), negu į LSDP (Lietuvos Socialdemokratų p.), pasakyti jo pokalbį su J. Keleru ir atspausdinti „Draugo“ kultūriniam priede 1990 m. sausio 27 d.

„SODAUTO“ VAKARONĖ IR IŠVYKA

Gitos Kupčinskienės vadovaujamas etnografinis ansamblis „Sodauto“ gegužės 19 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos trečio aukšto salėje ruošia vakaronę su atitinkama programa, o birželio pabaigoje vyks į Lietuvą, kur atliks eilę koncertų ir dalyvaus Dainų šventėje.

P. V.

KULTŪRINĖ POPIETĖ

Verbų sekmadienį, balandžio 8 d., 3 val. p.p., Lietuvių klubo III-čio aukšto salėje, LTI Bostono skyrius rengia kultūrinę popietę, kurios programoje pirmą kartą Bostono dalyvaus rašytoja Nijolė Jankutė iš Chicago. Ji atsiveis naujai išleista novelių rinkinį, taigi bus ir knygos pirmosios sutiktuves. Apie N. Jankutės kūrybą kalbės bei su naujai išėjusia knyga supažindins Zita Krukonienė. Tuo pačiu metu vyks medžio drožinių paroda. Prie tradicinio velykaičių stalo, kuriam vadovaus Jūratė Aukštikalnienė, galėsite išgyti Velykoms tautodailininkų darbo margučių. Po programos bus vaišės.

G. G.

RENGINIAI

Balandžio 8 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Lietuvių klubo III-me aukšte vyks Kultūrinė popietė. Rengia Lietuvių tautodailės instituto skyrius.

Balandžio 22 d. Lantana restorane Randolphe metinis Sv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone banketas.

Gegužės 6 d. 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos salėje komp. Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas, rengiamas LB Bostono apylinkės.

Gegužės 6 d. Brocktone kun. Alberto Abračinsko kunigystės 50-ties metų jubiliejaus minėjimas.

Gegužės 12-13 Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas Holiday Inn, Randolphe, tarp Bostono ir Brocktono.

Gegužės 19 d. — So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr. jos III-čio aukšto salėje etnografinio ansamblio „Sodauto“ vakaronė su atitinkama programa.

Kiekvienas žmogus turi tris būdus: tą, kurį jis parodo, tą, koksai jis iš tikrųjų yra, ir tą, kokių jis save laiko.

A. Karr

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai“, pirmadienis nuo 8 iki 9 v.v. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM bangą. „Music of Lithuania“ programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat pirmadienis girdimos nuo 7:30 iki 8 v.v. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201-753-5636.

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE
(708) 598-9400

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Parduodame greitai už didelę kainą! Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išlavinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga. **ALEXANDER J. MOCKUS REALTORS, LTD.** 6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629 (312) 767-6655 Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus. **J. BACEVIČIUS** BELL-BACE REALTORS INCOME TAX — INSURANCE 6529 S. KEDZIE 778-2233

MLS

BALYS BUDRAITIS Nemokamai įkainuoja jūsų namus. Turėdamas ilgą metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausi pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971. Adresas 6600 S. Pulaski Rd. One stop Real Estate

MLS

ŠIMAITIS REALTY Viktoras Šimaitis, Realtor Nuosavybių pardavimas. Income Tax. 5953 S. Kedzie Ave. Tel. 436-7878

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS (312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

HELP WANTED

“ATTENTION: EASY WORK EXCELLENT PAY! Assemble products at home. Details. (1) 602-838-8885 Ext. W-7765.”

Ieškoma moteris prižiūrėti du mažus vaikus ir gyventi kartu. Reikia mokėti šiek tiek angliskai. Kreiptis: tel. 423-8762. Skambinti prieš 2 val. p.p.

FOR RENT

Išnuomojamas 6 kamb. butas suaugusiems; su baldais, apšildomas; Brighton Parko apy. Tel. 523-5291

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING Tel. 376-1882 ar 376-5996

ELEKTROS

[VEDIMAI — PATAISYMAI] Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 312-779-3313 **KLAUDIJUS PUMPUTIS**

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus. **FRANK ZAPOLIS** 3208 1/2 West 95th Street Tel. — GA 4-8654

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS Kreiptis į **Hermis Deckys** Tel. 585-6624. Nuo 8 rto iki 6 v.v. Kalbėti lietuviškai

6000 LIETUVOS

KRIKŠTO JUBILIEJUI paminėti apžvalginis leidinys jau išėjo iš spaudos. Redagavo J. Baužys.

Knygoje dokumentinė medžiaga, popiežiaus ir Lietuvos vyskupų laiškai, dvasinio atsinaujinimo programa, keletas straipsnių, konkurso, leidinių, medalių ir ženklų, arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintųjų paskelbimas, kardinolo Vincento Sladkevičiaus paskyrimas ir platus pasaulio vykusio minėjimo aprašymai su arti 400 nuotraukų. Vertinga knyga sau įsigyti ir kitam padovanoti.

Išleido Jubilėjaus vykdomasis komitetas, 315 psl., didelio formato. Spausdino „Draugo“ spaustuve. Kaina su persiuntimu 14.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 96 centus valstybės mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629

Bronius Jonušas

LITHUANIAN MARCHES AND SONGS

Naujai įrekiuota plokštelė. Atlieka Lietuvos televizijos ir radijo choras. Raimondas Katinas, direktorius, Irena Milkevičiūtė, sopranas. Orkestracija simfonijos orkestrai paruošė Stasys Domarkas. Rekordavo Lietuvos filharmonijos orkestras, Vilnius 1989 m. Dirigentas Juozas Domarkas. Išleido **AG Rekords, Emilija Jonušas** mecenatė.

Maršai — Ei, pasauli! Suaidės vėl laisvės dainos. Graudžia trimčiai, Kur bakūzė samanota, Šeriau žirgelį, Laukų daina, Leiskit Tėvynę ir kitas.

Plokštelė su persiuntimu kainuoja 12 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 80 ct. valstybės mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

RENGINIAI CHICAGOJE

Kovo 9 d. — Lietuvos Krikščionybės 600 metų sukakties minėjimo knygos suktiktuvės Jaunimo centro kavinėje. Rengia Krikščionybės Jub. komitetas.

Kovo 11 d. — Muz. Antano Vanagaičio 100 metų gimimo sukakties minėjimas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Kovo 16 d. — Vakaronė Jaunimo centre. Rūtos ir Edmundo Saliklio giesmių ir dainų programa. Rengia ateitininkai sendraugiai.

— LB žuvies vakarinė Lietuvių centre, Lemonte.

Kovo 18 d. — Jūrų šaulių „Klaipėdos“ kuopos metinis susirinkimas Sv. Antano parapijos salėje, Cicero, IL.

— Zarasiškių klubo susirinkimas Jaunimo centro posėdžių kamb.

— Jaunimo centro narių metinis susirinkimas 11 val. ryto Jaunimo centro maž. salėje.

— Vilniaus solisčių koncertas Jaunimo centre. Rengia Jaun. centras.

— Kultūrinė popietė su dr. R. Nemicku Lietuvių Tautiniuose namuose. Rengia LTS Chicago skyrius.

— **Kovo 23 d.** — Supažindinimas su Antano Kaimo knyga „Veidai ir tekstai“ ir vaizduojamosios iš gastroliu Lietuvoje. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje.

Kovo 24 d. — Labdaros vakaras „Seklyčioje“. Rengia LB Soc. Taryba.

Kovo 24 d. — balandžio 16 d. — Paroda „Dailė 90 — religija lietuvių mene“ vyks Lietuvių

centro Lemonte Meno galerijoje.

Kovo 25 d. — Dainavos ansamblio spektaklis Morton kolegijos auditorijoje, Cicero, IL.

— Džukų draugijos susirinkimas Jaunimo centro Posėdžių kamb.

— LB metinis susirinkimas Lietuvių centre, Lemonte.

Kovo 30 d. — Vakaronė Jaunimo centro kavinėje — knygos „Atlaidai — Lithuanian Pilgrimages“ sutiktuvės ir Arvydo Reneckio filmas. Rengia Budrio vardo archyvas.

Kovo 31 d. — Lietuvių fondo metinis narių suvažiavimas Jaunimo centro maž. salėje.

Balandžio 1 d. — „Draugo“ koncertas Marijos mokyklos salėje.

— Madų paroda Lietuvių centre, Lemonte.

— Mažosios Lietuvos Lietuvių draugijos savybės pietūs „Dainos“ rest.

Balandžio 7 d. — Supažindinimas su Antano Kaimo knyga „Veidai ir tekstai“ ir vaizduojamosios iš gastroliu Lietuvoje. 7:30 val. vak. Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 8 d. — Panevėžio klubo susirinkimas Jaunimo centro maž. salėje.

— Svč. M. Marijos Gimimo parapijos choro religinis koncertas 3 v. p. p. parapijos bažnyčioje Marquette Parke.

— „Tėviškės“ lietuvių evangelikų liuteronų parapijos choro tradicinis giesmių vakaras parapijos bažnyčioje 4 val. p. p.

Balandžio 20 d. — Vakaronė Jaunimo centro kavinėje —

Jaunimo išpūdziai iš atgimstančios Lietuvos. Rengia Chicago ateitininkai sendraugiai.

Balandžio 21 d. — „Grandies“ ansamblio balius „Vyks-tame į Lietuvą“ Jaunimo centro didž. salėje.

— Marquette Parko lietuvių namų savininkų org. pavarinis renginys Svč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

Balandžio 22 d. — „Laiskai lietuviams“ metinė vakariene Jaun. centro didž. salėje.

— Velykų stalas. Ruošia Moterų federacija Lietuvių centre, Lemonte.

Balandžio 28 d. — Lietuvių Operos „Meilės Elikysras“ spektaklis Morton aukšt. mokyklos salėje, Cicero, IL. Pradžia 7:30 v.v.

Balandžio 29 d. — Muz. Arvydo ir sol. Nelės Palatinų koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

— Lietuviški pietūs Nekalto Prasidėjimo parapijos salėje po 10 v. r. šv. Mišių. Rengia LB Brighton Parko apylinkės valdyba.

— Pranciškiečių rėmėjų vakariene Šaulių salėje.

— LB Vidurio Vakarų apygardos suvažiavimas Jaunimo centro maž. salėje, 8:30 val. ryto.

Gegužės 4 d. — Vakaronė Jaunimo centro kavinėje. Rengia „Židyns“.

Gegužės 5 d. — Lietuvių Operos „Meilės eliksyras“ spektaklis Morton aukšt. mokyklos salėje, Cicero, IL.

— Dailės muziejaus atidarymas — paroda ir pokylis Lietuvių centre, Lemonte.

— Prez. A. Stulginskio mokslo ateitininkų kuopos šventė Ateitininkų namuose, Lemonte.

Gegužės 6 d. — Lietuvių Respublikonų, Illinois lygos metinė žymenų įteikimo popietė Lietuvių centre, Lemonte.

Gegužės 12 d. — „Pavasario puota“ Lietuvių centre, Lemonte.

— „Pavasario pokylis“ Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Lietuvos Dukterų draugija.

— Anglijos Lietuvių klubo pusmetinis narių susirinkimas Šaulių salėje.

Gegužės 13 d. — Motinos dienos minėjimas Lietuvių centre, Lemonte. Rengia Lietuvių Misiją.

Gegužės 19 d. — Maironio lit. mokyklos 30 metų jubiliejus Lietuvių centre, Lemonte.

— Ciurlionio ansamblio koncertas Jaunimo centre. Rengia „Margutis“.

Gegužės 20 d. — Anglijos lietuvių klubo gegužinė Šaulių namuose.

— Nekalto Prasidėjimo Marijos seserų rėmėjų metinė vakariene Jaunimo centre.

Gegužės 25 d. — Poezijos dienos Jaunimo centro maž. salėje.

Gegužės 26 d. — Poezijos dienos Jaunimo centro maž. salėje.

— Ateitininkų namų pavasario pokylis Ateitininkų namuose, Lemonte.

Birželio 2 d. — „Aitvaro“ gegužinė ir sporto šventė Lietuvių centre, Lemonte.

Birželio 3 d. — Džukų draugijos susirinkimas Jaunimo centro maž. salėje.

PADĖKA

A.†A.

ANTANAS IVANAUSKAS

Mūsų mylimam Patėviui, Tėvui ir Broliai išskiliavus į Amžnybę, esame širdingai dėkingi kun. J. Kuzinskui už maldas koplyčioje, kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, už šv. Mišias ir velionio palydėjimą į Amžino Poilsio vietą.

Nuoširdi padėka visiems už geles, šv. Mišių auką ir užuojautą.

Gili padėka G. Mažeikienei už jautrias giesmes bažnyčioje. Didelis ačiū karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liūdesy pasilikę Geležinių ir Duobų šeimos.

A.†A.

LIUDAI GALMINAITEI JILEK

mirus, reiškiamė gilią užuojautą dukroms, motinai E. ANUŽIENEI, seserims VANDAI KAUNIENEI su vyru ir ZITAI GRAŽIENEI bei kitiems artimiesiems.

Eugenija ir Vytautas Rastoniai

PADĖKA

A.†A.

VACLOVAS LEŠČINSKAS

Mūsų mylimas Vyras, Tevelis ir Senelis mirė 1990 m. vasario 19 d. St. Petersburg, FL ir buvo palaidotas vasario 24 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje. Teilsisi Ramybėje!

Nuoširdžiai padėką reiškiamė visiems, kurie buvo su mumis mūsų skaudžioje valandoje. Ačiū visiems, pareiškiusiems užuojautą asmeniškai, laiškais, spaudoje, aukojusiems šv. Mišioms ir organizacijoms bei prisitūstusiems geles.

Dėkojame draugams bei pažistamiems, kurie suteikė velionui paskutinį patarnavimą, lankydami jį koplyčioje, bažnyčioje ir palydėdami į Amžino Poilsio vietą.

Ypatinga padėka St. Petersburgo parapijos klebonui kun. Vytautui Zakarui už velionio lankymą ligoninėje ir jo aprūpinimą paskutiniais sakramentais. Taip pat dėkojame kun. Prakupui, kuris lankė velionį slaugymo namuose ir meldėsi už jį. Ačiū kun. Zakarui ir kun. dr. Čyviui už koplyčioje sukalbėtą rožančių ir atnaušintą gedulingas šv. Mišias už a.a. Vaclovo sielą.

Didelė padėka vyrų vienetei ir jo vadovui P. Kusinskui už įspūdingą giedojimą šv. Mišių metu. Taip pat ačiū vargonininkui.

Nuoširdus ačiū Lietuvių klubo pirm. A. Gudoniui už vadovavimą atsisveikinimui su velioniu koplyčioje ir už šiltes užuojautos žodžius klubo ir savo šeimos vardu.

Dėkojame Antanui Valaičiui, prisiminusiame velionio gyvenimo kelią. Ačiū Liet. Bendruomenės pirm. Kostui Arui už tartą užuojautos žodį. Ačiū Katalikių Moterų sąjungos sekretorei p. Šukienėi už mus raminančius žodžius. Dėkojame J. Šarūnui suorganizavusiam karsto nešėjus ir karsto nešėjams Floridoje.

Paskutinė a.a. Vaclovo kelione buvo į Chicago priemiestį Cicero, kur jis anksčiau gyveno. Čia Sv. Antano bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos.

Ypatinga padėka kun. dr. K. Trimakui už atnaušintą gedulingas šv. Mišias ir jautrų pamokslą bei palydėjimą velionio į Amžino Poilsio vietą Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, nežūrint didelio šalčio vėjo ir sniego pūgos.

Ačiū Dariaui Polikačiui vargonais ir giesmėmis lydėjusiam mus liūdnose maldose. Nuoširdus ačiū mano sesutei, tetai Stasei Mačienėi ir jos sūnams Nerijui ir Giniui, atskubėjusiems iš Clevelando mus paguosti. Ačiū už geles ir prisijungimą prie šeimos narių, karsto nešėjų.

Dėkojame „Margučio“ radijo vedėjui P. Petručiui už pranešimą ir pareiktą asmenišką užuojautą ir „Draugo“ redakcijai už informaciją apie velionio mirtį.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kuriems neturėjome galimybes asmeniškai padėkoti.

Giliame liūdesyje likę: žmona Valeria, dukterys Nijolė Rūbiene ir Loretta Jarašienė su šeimomis.

Brangiam Tėvui ir Seneliui

A.†A.

KAZIMIERUI NASTONUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame mūsų draugus — talkininkus LILĖ ir ANTANĄ ADOMENUS ir sesę kernavietę AUDRĄ ADOMENAITĘ

„Kernavės“ skaučių tuntas

A.†A.

KAZIUI NASTONUI

mirus, jo dukterį, mūsų mielą giedrininkę, LILIJĄ ADOMENIENĘ ir kitus šeimos narius širdingai užjaučiame.

Korp! Giedra

Jurgis Janušaitis

LIETUVIAI FLORIDOJE

St. Petersburg, Fla.

KNYGOS „AŠ KVIEČIU JUS SUTIKTUVĖS“

Pilnu tempu vyksta organizacijų veikla mūsų nedidėleje, bet gyvyje kolonijoje. Šv. Kazimiero misijos rekolekcijos baigsis sekmadienį, kovo 11 d. Po šv. Mišių Amerikos-Lietuvių klube susipažinimas su kun. dr. K. Trimako nauja knyga. Knygos sutiktuvėmis rūpinasi A.L. Katalikų Moterų sąjungos 76 kp. su dvasios vadu kun. V. Zakaru, komisijos pirmininke Valeria Leščinskienė ir kuopos pirm. Donna Kamm priekyje.

Be mažos išimties, kiekvieną sekmadienį po bažnytinio pamaldų mūsų klube būna pietūs, o po pietų klubo pirm. Antano Gudonio sumanumu yra įvairi programa. Kovo 11 d. programoje bus įpinta naujosios knygos sutiktuvės.

Klubo popietinės programos yra įvairios. Šiomis dienomis pas mus atvyksta daug svečių iš tolimų valstijų ir, kas įdomiausia, turime daug svečių iš Lietuvos. Po jų supažindinimo vyksta pabendravimas, nes mūsų žmonės nori su jais susipažinti ir pasišnektėti, nes jie mums mieli.

D. Km.

Daytona Beach, Fla.

PRISIMINĖME LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas, ruoštas Daytona Beach lietuvių klubo, įvyko vasario mėn. 18 d.

Minėjimas pradėtas iškilmomis šv. Mišiomis, Prince of Peace parapijos bažnyčioje kurias atnaušo svečias iš St. Petersburgo, kun. dr. M. Čyvas.

Pamoksle iškėlė žmogaus asmenybę, taurumą, jo ugdymą — žmogaus kokio laukia ir kovoja lietuvių tauta. Mišių skaitymus atliko, kaip paprastai, Kazimieras Barūnas. Šventės ir pamaldų iškilmingumą

praturtino muz. Antano Skridulio vadovaujamas choras „Sietynas“, pagiedodamas kelias patriotineis, dienai parinktas giesmes.

Tuoju po pamaldų salėje buvo tęsiamas minėjimas. Jį pradėjo visi sugiedodami Lietuvos himną, po kurio trumpa istorinė lietuvių tautos apžvalga padarė klubo pirmininkas Jonas Daugėla, drauge paryškina mas ir dabartinius įvykius Lietuvoje, bei kovojojančios tautos pastangas atgauti pilną Nepriklausomybę. Linkėjo, kad tokią jau atgavusios laisvę Lietuvos šventę švestume ateinančiais metais. Drauge priminė, kad šiame mūsų telkinyje gyvena ir minėjime dalyvauja Vasario 16-tosios aktą pasirašiusių signatarų giminės — Rita Bagdonienė-Vileišytė, Ona Smilgevičiūtė-Žolynienė ir Andrius Mironas.

Tikrai įdomu buvo klausyti viešnios iš Lietuvos N. Salčiūnienės žodžio. Ji gyvena Marijampolėje. Perėjusi gulagus, Sibiro kančias už talką miško broliams, išgyvenusi komunizmo žiaurumus, pažeminimus, bet dvasioje išlikusi kovinga ir dabar yra aktyviai įsijungusi į Sąjūdžio veiklą. Ji vaizdžiai papasakojo apie įvykius Lietuvoje, vieningą tautos kovos dvasią, apibūdino nuostabų Baltijos kelią, kur trys tautos sujungė savo širdis, protus, meilę bendram tikslui — Laisvei ir nepriklausomybei. Ji įdomų žodį baigė savos kūrybos, jautriu, ilgu patrijotiniu eilėraščiu, kuriame atspindi lietuvių tautos kovos, ryžto, darbų dvasią ir siekiai. Minėjimo dalyviai padėjo viešniai šiltais ir austringais aplodisimentais.

Meninę programą atliko Sietyno choras, vadovaujamas muz. Antano Skridulio. Pažymėtina, kad dainos labai gražios, skambios, gerai išdai nuotos. Koncertas pradėtas Laisvės Varpo, A. Vanagaičio daina, toliau sekė Tėviškė — Broniaus Budriūno, žodž. Ste-

lingio Džukijos šypena A. Bra-

žinskio, žodžiai J. Strielkūno; Vilniaus sodai M. Noviko, žodžiai E. Dregvos; Gintaro tėvynė B. Gorbulskio, žodžiai J. Strielkūno; Tėvynės maršas G. Gudauskienės, žodžiai N. Girginitės; Nuo Atlanto link Baltijos jūros A. Skridulio, žodžiai G. Lapėno ir meninė dalis baigta Lietuviai esame mes gimę St. Šimkaus, žodžiai Sauverino. Meninę programą dalį pradėjo oper. sol. Juozė Daugėlienė. P. Vaičaičio Yra šalis eilėraščiu. Koncerto metu, po kiekvieno dviejų dainų tarpuose deklamuavo Juozas Sodaitis V. Mykoliaičio Putino eilėraštį Tėvu šalis, G. Lapėnas — Bern. Brazdžionio Šiaurės pašvaistė ir akt. Ona Mironienė Juozės Kristolaitytės kūrybos ir rašyt. A. Norimo eilėraštį Ji prisikels.

Po meninės dalies klubo pirmininkas padėkojo kun. dr. Matui Čyviui, Sietynui ir višiaties programos atlikėjams bei bet kuo prisidėjusiems prie Nepriklausomybės šventės minėjimo. Ypatingai padėkota viešniai iš Lietuvos, tarusiai jautrų žodį.

Minėjimo metu, kaip jau įprasta, buvo renkamos mūsų veiksmams aukos. ALTAI aukas rinko Regina Snarskienė, aukoję 21 aukotojas, surinkta 565 dol. VLIKUI rinko M. Noreikienė, 25 auk. 940 dol., Lietuvių Bendruomenė rinko Jadvygą Paliulienę ir Jurgis Janušaitis, 40 auk. surinko 2000 dol. Kiekvienas aukotojas aukoję laisva valia pasirinktam veiksmui. Tenka nuoširdžiai visiems aukotojams padėkoti už aukas ir pasidžiaugti, kad palyginti, mūsų mažas lietuvių telkinys vien Vasario 16-tosios proga suaukėjo per 3500 dol. Aukojusieji LB pareiškė, kad aukoją Pagalbos Lietuvai fondui, atseit padėti kovojančiai Lietuvai dabar. Tik pora aukotojų pareiškė norą paremti lituanistinį švietimą ir bendruosius LB darbus.

Minėjimas praėjo nuotai-kingai, dainos patriotineis, nuotai-kingos, gerai Sietyno išdai nuotos. Visa tai paliko malonų įspūdį.

Jurgis Janušaitis

— Prez. A. Stulginskio mokslo ateitininkų kuopos šventė Ateitininkų namuose, Lemonte.

Gegužės 6 d. — Lietuvių Respublikonų, Illinois lygos metinė žymenų įteikimo popietė Lietuvių centre, Lemonte.

Gegužės 12 d. — „Pavasario puota“ Lietuvių centre, Lemonte.

— „Pavasario pokylis“ Jaunimo centro didž. salėje. Rengia Lietuvos Dukterų draugija.

— Anglijos Lietuvių klubo pusmetinis narių susirinkimas Šaulių salėje.

Gegužės 13 d. — Motinos dienos minėjimas Lietuvių centre, Lemonte. Rengia Lietuvių Misiją.

Gegužės 19 d. — Maironio lit. mokyklos 30 metų jubiliejus Lietuvių centre, Lemonte.

DRAUGAS, trečiadienis, 1990 m. kovo mėn. 7 d.

5

APLIMY MUS

x Vliko valdybos dviejų dienų posėdis Washington bus kovo 27-28 d. Į posėdį pakviesti yra Vliko tarybos, Tautos Fondo valdybos ir tarybos, Altos ir PLB valdybos pirmininkai. Komisija, ryšiams su ok. Lietuva, ruošia šiam posėdžiui specialias gaires svarstymams. Iš Chicago į šį posėdį išskrenda dr. L. Kriaučiūnas, A. Regis ir inž. P. Narutis.

x Apžvalginė knyga „600 m. Lietuvos krikšto jubiliejus“, redaguota Juozo Baziū, bus pristatyta visuomenei kovo 9 d., penktadienį, Jaunimo centro kavinėje. Vakarone rengia ir visuomenę kviečia Lietuvos krikšto jubiliejaus komitetas.

x Tarptautinio teatro festivalio rengimo komitetas grupinių teatrų nusipirkusiems bilietus praneša, kad Vilniaus Jaunimo teatras, kuris bus birželio mėn., nestatys „Karaliaus Lyro“. Pagal festivalio rengimo komiteto pranešimą dėl aukštų standartų ir kitų išpareigojimų nebus pasirodęs „Karalius Lyro“. Bus pastatyta „The Day Last Longer than a Hundred Years“. Vilniaus teatro vieši pasirodymai bus „Kvadratas“ ir Aitmatovo romano „Diena...“, pritaikyta scenai. Abiejų spektakliai bus su angliškais vektoriais.

x Dr. Bruno Valadka, Elmwood Park, Ill., Jadvyga Prokurat. Lake Oswego, OR, K. ir E. Gudinskis, Hamilton, Kanada, mūsų rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumeratą, kiekvienas paaugojo po 20 dol. dienraščio palaikymui ir po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuosirdus aciu.

x DRAUGO koncertas įvyks š.m. balandžio 1 d. 3 v. p.p., sekmadienį, Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Programą atliks okupuotos Lietuvos solistai: Sofija Jonaitytė, Algirdas Janutis ir pianistas Povilas Stravinskis. Bilietus ir koncertą galima įsigyti Gifts International Vaznelių parduotuvėje, 2501 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 471-1424. (sk)

x Raginame visus 1990 abiturientus registruotis šių metų lietuvių abiturientų „Pavasario žiedų“ pokyliui pas p. Ireną Polikaitienę, 7235 S. Sacramento Ave. Tel. (312) 434-2243 iki š.m. kovo mėn. 15 d. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS

2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytis Lietuvos
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0900
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x Per Dainavos ansamblio spektaklį „Kai papartis žydi“, kuris įvyks kovo 25 dieną, galėsit pasiklausti močiutės pasakojimų, padėti surasti papartio žiedą ir sužinoti apie kitus jonių papročius. Visi kviečiami gausiai dalyvauti.

x Viktorija Leone, Moterų sąjungos 46 kuopos sekretorė, praneša, kad šios kuopos susirinkimas bus ateinančią seštdienį, kovo 10 d., 1 val. p.p. Marijonų vienuolyno salėje, 6336 S. Kilbourn Ave. Bus renkama Valentino karalienė – Lady-in-Waiting. Šeimininkaus pirmininkė Elizabeth – Betty Zibas. Visos narės kviečiamos gausiai dalyvauti.

x Sutvirtinimo sakramentas Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus teikiamas gegužės 6 d. Jei nori šį sakramentą gauti suaugę, tesikreipia į kun. L. McNally.

x JAV LJS Chicago skyrus nuosirdžiai dėkingas Altos Chicago skyriui ir dr. F. Kaunui, kurie paaugojo po 100 dolerių sumažinti Vasario 16-tosios dienos demonstracijų išlaidoms.

x Pranas Skrupskas iš Toronto, Kanada, „Draugo“ garbės prenumeratorių, rėmėjas, pratęsdamas prenumeratą vieneriems metams, pridėjo ir 50 dol., kad dienraštis gyvuotų ir lankytų kiekvieną lietuvių šeimą. Nuosirdus aciu.

x Jonas Guobužis ir Paul Naujokas, abu iš Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai ir rėmėjai, buvo atvykę į „Draugą“ ir kiekvienas pratęsė prenumeratą su visa šimtaine. Nuosirdus aciu.

x Dainė ir dr. Tom Quinn, Orland Park, Ill., Aleksandras Tornau, Chicago, Ill., Virgilijus Krapiuskas, Palos Park, Ill., Ona Strimaitis, Putnam, Conn., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Valdas Kerševičius 15 m. iš Marijampolės norėtų susirašinėti su Amerikos lietuvių jaunimu. Sportą ir „pop“ muziką mėgstantys jaunuoliai parašykite Valdui laišką: Lithuania, Marijampolė, Pusinio 98-24, Valdui Kerševičiui. (sk)

x Pasaulio lietuvių centrui aukėjo: Birutė ir Ignas Navickai, Elena ir Algis Lieponiai po 1,000 dol., Jolanta ir Jonas Zubinai – 200 dol. Širdingas aciu. PLC taryba ir valdyba (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite REMAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Tik paliesk rankenėlę, ir „Kalba Vilnius“. Taip veikia naujieji automatiniai Grundig radijai. O gal norite sutaisyti vokišką radiją? Gradinskas, 2512 W. 47th Str., Chicago, IL. tel. 312-376-1998. (sk)

x Keičiame dolerius į rublius aukštų santykiu. Pristatome į Lietuvą naują automatinę „LADA“ tik už \$3,500. Tvarkome palikimus. Skambinti 312-434-8618. (sk)

x „Dainavos“ ansamblio spektaklis „Kai papartis žydi“ įvyks kovo 25 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Morton auditorijoje, Cicero. Bilietus galima įsigyti Vaznelių prekyboje ir taip pat Lemonte po Mišiu. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. (sk)

x Cicero Lietuvių Namų savininkų klubo metinis susirinkimas bus šį sekmadienį, kovo 11 d., Šv. Antano parapijos salėje po 10:30 val. šv. Mišiu. Bus svarbūs pranešimai ir renkama nauja valdyba. Visi kviečiami dalyvauti.

x Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke lietuviškai Kryžiaus keliai bus vaikštojami trečiadienį 7 val. vak. Visi kviečiami dalyvauti.

x Tarptautinė monetų paroda bus Chicagoje Hyatt Regency viešbutyje, 151 E. Wacker Drive, kovo 15-17 dienomis. Šioje parodoje bus išstatytos ir lietuviškos monetos.

x Šv. Kryžiaus ligoninėje širdies ligų skyriaus vedėja yra ses. dr. Nancy Streitmatter, kuri vasario 7 d. aiškino šią ligą 68 ligoninėms, esančioms JAV-se. Jai padeda darbe ses. Leona, širdies ligų specialistė slaugė.

x Jonas Meškauskas, Devon, Pa., pratęsė prenumeratą, pakeitė „Draugo“ siuntinėjo adresą, o dienraščio paramai pridėjo 50 dol. auką. J. Meškauską skelbiame garbės prenumeratorium, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Dr. Antanas Čiuris, Juno Beach, Fla., dr. A. Domanskis, Palos Park, Ill., dr. Arvydas Vanaginas, Oak Park, Ill., dr. K. A. Šukys, Kankakee, Ill., dr. Jonas Balys, Silver Spring, Md., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Rašytojas Vytautas Volteris, Delran, N.J., Stasė Laniauskienė, Euclid, Ohio, Rožė Janovska, Norristown Pa., Adolfas Kamarauškas, Surfside, Fla., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Janina Liskevičiūtė iš Chicago, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratė, rėmėja, pratęsė prenumeratą vieneriems metams, pridėjo 10 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir 40 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

x Laima Jurekūnienė, La Grange, Ill., parėmė „Draugą“ 40 dol. auka, pratęsė prenumeratą vieneriems metams. L. Jurekūnienė skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Patria dovaninių prekių ir elektronikos parduotuvė: Chicagoje, sav. A. ir F. Šluta ir St. Petersburg Beach, FL, 400-70th Ave. vedėjai A. ir E. Radvilai. Abiejose parduotuvėse rasite lietuviškų prekių bei 220 voltų elektronikos ir kitų, Lietuvoje pagaiduojamų, reikmenų didelį pasirinkimą. Priimam užsakymus ir iš kitų miestų. Greitai ir saugiai siunčiame jūsų dovanas į Vilnių kargo oro linija. Tel. 312-778-2100. (sk)

x JUOZAS BACEVIČIUS, namų pirkimo ir pardavimo atstovas. Greitas ir tikslus patarimas. Nemokamas namų įvertinimas. Skambinti: Bell-Bace RE, tel. 778-2233. (sk)

x MAISTO DEFICITAS LIETUVOJE! Prieš išvykdam aplankyti savo artimuosius Lietuvoje nepamirškite pasirūpinti deficitiniu maistu. Už \$100.00 „Žaibas“ pristatys jūsų nurodytu adresu Lietuvoje 4 kg. lietuviško skilandžio, 2 kg. „Žalgirio“ dešros, 2 kg. „Suvalkiečių“ dešros, 1 kg. „Sodžiaus“ dešros, 1 kg. filė plevėleje. „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill. 60457, tel. (708) 430-7272. (sk)

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Šventas Kazimieras

Lietuvos liaudies menininko skulptūra

Viktoras Šimaitis

ŠVENTAS KAZIMIERAI,

Šventasis mūsų karalaiti, Švelnus, kilnus gediminaiti!

Tautoj gyva Tava legenda
Štai, vėl širdies gelmė pabunda:
Kai mus teriojo priešų strėlės,
Tu mums padėt iš kapo kėleis.

Šiandien Tėvynė dar ant kelių...
Ji – sužeista jauna stinėle...
Nuo žmū vilkų gauja putota
Dar lekia į jos kraują puota!

O, paskubėki, karalaiti,
Gediminaiti – jogailaiti,
Dangaus pulkus kovon sutelkęs,
Tėvynės gelbėt kelkis!

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI IR JOS REIKŠMĖ

1928 metais Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė, kad Lietuva yra nepriklausoma valstybė. Vokiečiams nepatiko, kad lietuviai paskelbė atstatą nepriklausomybę. Vokiečiai neleido viešai paskelbti Lietuvos Tarybos nutarimą. Konfiskavo dienraštį „Lietuvos Aida“. Naktį nepriklausomybės paskelbimo aktas buvo slapta išspausdintas ir išsiuntinėtas į provinciją. Taip visas kraštas sužinojo, kad Lietuva pasiskelbė nepriklausoma valstybe.

Vokietija 1918 m. lapkričio 11 d. pralaimėjo karą Vakaruose. Lietuva savo laisvę džiaugėsi tik 22 metus. 1940 m. birželio 15 d. Lietuvą vėl paverė rusai. Ir iki šiandien lietuviai vėl neša sunkią rusų-komunistų spaudą.

Lietuviai drąsiai kovoję už laisvę. Šiemet vasario 16 dieną Chicago lietuviai susirinko Daley Plazoje demonstruoti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą. Ten dalyvavau, girdėjau ir pati prisidėjau prie šūkio „Lietuva bus laisva!“

Po ilgų vergijos dienų Lietuva vėl bus laisva.
Elytė Žukauskaitė,
Darius Gireno lit. m-las
8 skyr. mokinė.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

GRAŽIAUSIA MANO ATOSTOGŲ DIENA

Vasarą mūsų šeima buvo nuskrudusi į Floridą. Visi buvome labai patenkinti. Gražiausia diena buvo, kai mes buvome pažįstamų vestuvėse. Prasidėjo, kai visi susirinko bažnyčioje. Buvo labai gražios šventos Mišios. Silvija ir Vytautas susituokė. Po to visi nuvažiavome į didelį restoraną, kuriame buvo vaisės. Visi suėjo į didelę salę ir susėdė prie stalų. Pirmą atnešė vaisius, tada mėsa, bulvės ir galėjomės pasiimti gerimus. Viskas buvo labai skanu. Po vakarienės ėjo visi šokti. Buvo geri muzikantai. Vėliau jaunieji pjaustė vestuvinių pyragų. Pyragus buvo labai didelis ir gražus. Buvo papuostas gėlėmis ir labai skanus. Viskas buvo gražu, skanu. Taip praleidome tą dieną.
Alicija Juškaitė, 6 sk.

K. Donelaičio lit. m-la

UŽGAVĖNĖS

Seniau Lietuvoje užgavėnės būdavo švenčiamos labai triukšmingai. Būdavo ruošiami karavalai. Kaukės vieni vasarą pasidarydavo iš medžio žievės, iškirpdavo skylės nosiai, burnos angai ir akims. Priskiljuodavo barzdą iš avies kailio. Kiti visą kaukę darydavo vien iš avies kailio. Iškirpę nosiai, burnai ir akims skylės, išskusdavo veidą, kad nebūtų apžėlęs. Dar kiti vakarų metu (žiemą) iškalda, išdroždavo iš medžio kaukę. Ūnus ir barzdą priklijuodavo iš linų ar kailio. Nosį nudažydavo raudonai. Po nosimi ant siūlo pakabindavo mažą burbuliuką – tai smurgas. Apsirengę patiais prastaisiais drabužiais, vaikščiodavo gatvėmis, lankydavo kaimynus, kresdavo juokus ir taip smagiai leisdavo laiką. Daug ir riebiai valgydavo. Per gavėnią pasninkaudavo.

GALVOSŪKIO NR. 91 ATSAKYMAS

1. – 100, 2. – 1700, 3. – 1000, 4. – 2200, 5. – 900, 6. – 400, 7. – 300, 8. – 800, 9. – 1200, 10. – 100, 11. – 1500, 12. – 500, 13. – 2300, 14. – 800, 15. – 1500, 16. – 700, 17. – 3000, 18. – 1100, 19. – 300, 20. – 400, 21. – 2400.

Cia duoti senesni duomenys. Gal kai kurie skaičiai bus pasikeitę, išvedus naujus kelius. Jei parašysite naujus duomenis, jie bus užskaityti.

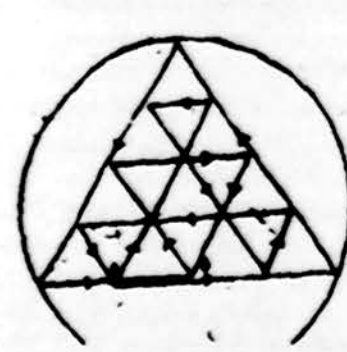
GALVOSŪKIO NR. 92 ATSAKYMAS

Taip gali būti, bet jis bus nederinamas pažymins.

GALVOSŪKIO NR. 93 ATSAKYMAS

Štai keletas pavyzdžių:
1 x 22 = 2 x 11
44 x 5555 = 555 x 4444

GALVOSŪKIO NR. 94 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIS NR. 111 (Žiūrėkite piešinį)

Kovo mėnuo. Sniego senis žino, kad jo dienos nebaigtos. Iš kažkur gavęs patičias, skuba į šiaurės ašigali, kad ten galėtų praleisti vasarą. Jo šonuose vakai buvo išrašę eileraštį. Viename šone, kuris buvo daugiau atsuktas į saulę, sniegui palengva tirpstant, raidės susimaišė, buvo sunkiai įskaitomi žodžiai: „Tilba kaipū eb jėvo Dvejevė skalto apsus Klašusa nadiasmaitis Danka sonytę pūlas“.

Antroje sniego senio pusėje, kuri priešinyje nematoma, gavc mažiau saulės ir ten parašyti žodžiai gerai išsilaikė. Jie buvo tokie:

– Mamyt, iš kur tiek mūsų Baltsparnių pasikėlė?
– Vaikuti, mus aplankė Žiemaitės pasakėlė.

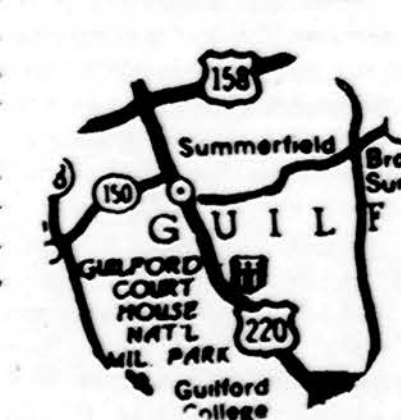
Perskaitykite teisingai pirmąjį eileraščio posmelį, sujunkite su antroju ir atsiųskite redaktoriui, gausite 10 taškų.

GALVOSŪKIS NR. 112 (Žiūrėkite piešinėlį)

Matote nupieštą kirmėlę, kas parašys teisingai kirmėlės pavadinimą, tas gaus 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 113 (Žiūrėkite piešinėlį)

Matote JAV žemėlapią iškarpa. Galite pasakyti, kurioje valstijoje (State) yra šios vietovės? (5 taškai)

Matote JAV žemėlapią iškarpa. Galite pasakyti, kurioje valstijoje (State) yra šios vietovės? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 114

Kokia kalba kalbėjo Jėzus? Pasiskaitę religines literatūras, atsakykite į šį klausimą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 115

1887 metais Hwang-ho upė buvo patvinusi. Nuo to potvynio žuvo 900,000 žmonių. Ta pati upė patvino ir 1932 metais ir paskandino 3,700,000 žmonių. Kur tie potvyniai buvo: Japonijoje ar Kinijoje? (5 taškai)